བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༠རབ་བྱུང་རི་ཟླའི་ཆུ་སྦྲུལ་ལོ། བོད་ཟླ་ 9 ཚེས་ 3 རེས་གཟའ་ལྷག་པ།

ལོ་ 52 ཨང༌། 44 དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག

6th November 2013

དབུ་མའི་ལམ་ནི།
རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་
ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་
ཐང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མི་རིགས་ས་
གནས་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་ཚད་ལྡན་མིང་དོན་
མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས།
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་གིས།

Vol. 52 Issue 44 Price Rs. 1

གནས་ཚུལ་སྙིང་བསྡུས།

(R.N. 5165/60)

༸གོང་ས་མཆོག་གིས་ལྗང་དགུན་ཆོས་སུ་བཅར་བའི་བཙུན་མ་རྣམས་ལ་བཀའ་སློབ་སྩལ་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༣ སྔ་
དྲོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
གིས་བཙུན་མའི་ལྗང་དགུན་ཆོས་ཡོངས་སུ་
ལེགས་གྲུབ་བྱུང་རྗེས་བཞུགས་སྒར་གཙུག་
ལག་ཁང་གི་གསུང་ཆོས་རྭ་བའི་ནང་བཙུན་མ་
རྣམས་ལ་བླང་དོར་བཀའ་སློབ་སྩལ་དོན། ད་
རེས་ས་ཕྱོགས་ཁག་འགའ་ཤས་ནས་བཙུན་མ་
རྣམས་འདིར་འཛོམས་ནས་ཟླ་བ་གཅིག་རིང་
ལྗང་དགུན་ཆོས་ཚོགས་ཡོད། ངོས་ཀྱིས་ལོ་
རྒྱུས་ཤིག་བརྗོད་འདོད་བྱུང་། དེ་སྔ་བོད་ལ་སྔ་
མོ་སྔ་མོ་བཙུན་དགོན་གྱི་བཙུན་མ་ཚོས་གཞུང་
ཆེན་ལྟ་རྒྱུའི་ལུགས་སྲོལ་ཞིག་ཡོད་སྐོར་ཐོས་
མྱོང་། བར་སྐབས་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་འགའ་ཤས་རིང་
བཙུན་མའི་དགོན་པ་ཚོས་གཞུང་ཆེན་ལྟ་གི་
མེད། ངོས་ཀྱིས་རྩེད་མོ་ཞིག་རྩེས་ན། དེ་སྔ་བོད་
ནང་ཨ་ནེ་ཚོར་མཐོང་ཆུང་བྱས་ཏེ་ཨ་ནེའི་ཁོག་
པར་བཟང་སྤྱོད་མི་ཤོང་། ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།
སྔ་ལོ་ཀོ་པན་ནས་ཡོང་མཁན་
ཨ་ནེ་གང་ཙམ་ཐུག་པ་ཁྱེད་ཚོས་རྒྱན་འཇུག་
གཉིས་བློ་འཛིན་བྱས་འདུག དེ་ནས་ཁྱེད་རང་ཚོ་

ཁག་ཅིག་གིས་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་བློ་འཛིན་
བྱས་འདུག དེ་དུས་ངོས་ཀྱིས་འགྲེལ་བ་དོན་
གསལ་ངོས་ནས་ཀྱང་བློ་ནས་འགྲོ་གི་མེད་ཅེས་
བརྗོད་རྒྱུ་བྱུང་། བྱས་ཙང་ད་ཆ་ཨ་ནེའི་ཁོག་

པར་བཟང་སྤྱོད་མ་ཤོང་བ་རེད་མི་འདུག རྒྱན་
འཇུག་གཉིས་མ་ཟད་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་
ཡང་བློར་ཡོད་པ་ཆགས་ཡོད། དེ་ཐོག་མའི་
ཡོང་སྟངས་དེ་ང་རང་ཚོ་ཚང་མས་ལམ་རིམ་
གྱི་གཞུང་བློ་དོགས་རྣམ་བཞིའི་གཞུང་གང་དུ་
ཡིན་ནའང་དལ་འབྱོར་ཞེས་གསུངས་སྐབས།
ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་འདུགཡུལ་དབུས་དབྱེ་བ་ཕྱེ་དུས་ས་ཚིགས་དང་ཆོས་
ཚིགས་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡུལ་དབུས་ཕྱེ་ཀྱི་
ཡོད། ས་ཚིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་ན་རྒྱ་གར་རྡོ་
རྗེ་གདན་ཡུལ་དབུས་ཆགས་ཡོད། ས་ཚིགས་
ཀྱི་ཆ་ནས་ང་
ཚོའི་བོད་ཡུལ་
དབུས་ཆགས་

མེད། འོན་ཀྱང་
ཆོས་ཚིགས་ཀྱི་
སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་
ཡིན་ན་འཁོར་
རྣམ་བཞི་འདུས་
པའི་དབུས་དེ་
ཡུལ་དབུས་ལ་རྩིས་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོའི་
བོད་ལ་དགེ་སློང་དང་། དགེ་ཚུལ་ཕ་མ། དགེ་
བསྙེན་ཕ་མ་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཆོས་ཚིགས་ཀྱི་
ཐོག་ནས་བཤད་ན་བོད་དེ་ཡུལ་དབུས་སུ་རྩི་
རྒྱུ་ཞིག་དུས་རྒྱུན་ང་ཚོས་ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་
པ་ཞེས་པ་དེ་ཆོས་ཚིགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡུལ་
དབུས་རེད་ཅེས་འདི་ལྟར་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་

ཡོད། འཁོར་རྣམ་བཞི་ཟེར་རྒྱུ་དེ། མགོན་པོ་
ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་འགྲེལ་བ་
སློབ་དཔོན་ཨ་བྷེ་ཡ་ཀ་རས་མཛད་པའི་འགྲེལ་
བའི་ནང་འཁོར་རྣམ་བཞི་ངོས་འཛིན་གནང་
འདུག་པ་དེའི་ནང་། རབ་བྱུང་གི་ནང་ནས་
དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས། ཁྱིམ་པས་ནང་ནས་དགེ་
བསྙེན་ཕ་མ་གཉིས། འདི་བཞི་ངོས་འཛིན་གནང་
འདུག དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་བྱུང་ན་འཁོར་རྣམ་
བཞི་ཆ་ཚང་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་དགེ་
སློང་མ་དེ་དགོས་ཀྱི་འདུག ཅེས་ང་ཚོས་དེར་
དོ་སྣང་བྱས་ཡོད། དགེ་སློང་མ་བསྒྲུབ་རྒྱུ་དེ་
ངོས་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་ཐུབ་རྒྱུ་མེད། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་ཁྲིམས་སུ་བཅད་པའི་
ཐོག་ནས་དགེ་འདུན་གྱིས་ཐག་གཅོད་རྒྱུ་མ་
གཏོགས་དགེ་སློང་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་གིས་ཐག་
གཅོད་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་མེད། གཉིས་ནས་འདུལ་
བའི་ཉམས་ལེན་དེ་ཐེག་དམན་ཡུལ་གྲུ་པཱ་ལིའི་
ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་མཁན་གྱི་ནང་འདུལ་བའི་
འགྲོ་སྟངས་དེ་དག་ཧ་ལས་པའི་ཡག་པོ་ཡོད།
ཅེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྩལ་ཡོད།།

༸གོང་ས་མཆོག་གི་ཐུགས་གསོའི་གསུང་འཕྲིན།
༄༅། །སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་
པོ་མཆོག་གིས་པོ་ལེན་ཌིའི་ Poland སྲིད་བློན་
ཟུར་པ་སྐུ་ཞབས་ཏ་ཌུ་ཝི་སི་མ་ཛོ་ཝེ་ཀི་ Tade-
usz Mazowiecki མཆོག་འདས་གྲོངས་སུ་
གྱུར་བར་དམ་པ་ཁོང་གི་ཤུལ་ལུས་ནང་མི་ལྟོས་
བཅས་རྣམས་ལ་ཐུགས་གསོའི་གསུང་འཕྲིན་
ཞིག་སྩལ་བའི་ནང་འཁོད་དོན། དམ་པ་ཁོང་
ནི་༸གོང་ས་མཆོག་གི་ཐུགས་ཉེ་བའི་གྲོགས་པོ་
ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། དེ་སྔ་ཐེང་འགའ་ཤས་མཇལ་
འཕྲད་མཛད་མྱོང་ཡོད་པ་དང་། དམ་པ་ཁོང་གི་
དབུ་ཁྲིད་ལ་བསྔགས་བརྗོད་མཛད་པ་བརྒྱུད་
ཡུན་རིང་ནས་ཆོད་སེམས་བརྟན་པོས་བོད་མིའི་
དཀའ་ངལ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བ་རྣམས་ཐུགས་
དྲན་གསོ་མཛད་དེ་ཡི་རང་བསྔགས་བརྗོད་ཡང་
མཛད་ཡོད། དེ་ཡང་སྐུ་གཤེགས་དམ་པ་ཁོང་ནི་
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༩ ལོར་ཨུ་རུ་སུ་དམར་པོའི་དབང་
བསྒྱུར་འོག་ནས་པོ་ལེན་ཌིར་རང་བཙན་ཐོབ་
རྗེས་པོ་ལེན་ཌིའི་སྲིད་བློན་ཐོག་མར་འདེམས་
ཐོན་བྱུང་ཡོད་པ་བཅས།།
མཐའ་མའི་གསལ་བསྒྲགས།
༄༅། །མེག་གྷན་བདེ་སྲུང་ཡན་ལག་ལས་
ཁུངས་ཀྱིས་གསལ་བསྒྲགས་སྔོན་སོང་ལྟར་རྒྱ་
གར་ནང་གནས་སྡོད་ཆོག་པའི་སྐྱབས་བཅོལ་
ལག་འཁྱེར་ནང་གནས་སྐོར་འཁོད་པ་རྣམས་ལ་
རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་ནས་དགོངས་པ་ཆེ་བཞེས་
ཀྱིས་བོད་མི་སྤྱི་མཚུངས་ལྟར་སྐྱབས་བཅོལ་
ལག་འཁྱེར་དུས་འགྱངས་བྱ་འཐུས་བཀའ་འཁྲོལ་
ཐོབ་ཡོད་པས་མེག་གྷན་བདེ་སྲུང་ཡན་ལག་ལས་
ཁུངས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༥ ནས་
བཟུང་མིང་གཞུང་ཐོ་འགོད་འགོ་འཛུགས་ཀྱིས་ད་
བར་མི་གྲངས་ ༢༤༥ ནས་སྐྱབས་བཅོལ་ལག་
འཁྱེར་ཐོག་དུས་འགྱངས་ཞུས་ཡོད་ནའང། ད་
དུང་མི་གྲངས་ ༤༢ དུས་འགྱངས་ཞུ་ཆེད་ཐོ་
འགོད་ཞུ་བར་སླེབས་འབྱོར་བྱུང་མ་སོང་ན། འདི་
ལས་ནས་གལ་ཆེ་དོན་ཆེར་བརྩིས་ནས་མཐའ་
མའི་དྲན་སྐུལ་ཞུ་རྒྱུར། སྐྱབས་བཅོལ་ལག་འཁྱེར་
ནང་གནས་སྐོར་འཁོད་པ་རྣམས་དུས་འགྱངས་
ཞུ་རྒྱུའི་མཐའ་མའི་དུས་ཚོད་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་
༡༡ ཚེས་ ༡༡ རེས་གཟའ་ཟླ་བ་བར་ཡིན་འདུག་
ན། དེ་ལུགས་རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
གོང་གསལ་དུས་ཡུན་ནང་ཚུན་མེག་གྷན་ཡན་
ལག་ལས་ཁུངས་སུ་ངེས་པར་དུ་ངོ་བཅར་ཐུབ་
པ་དགོས་པའི་མཐའ་མའི་གསལ་བསྒྲགས་སུ།
བདེ་སྲུང་ལས་ཁུངས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༡༠
ཚེས་ ༢༩ ཉིན་ལ།།
གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་ཕེབས།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པའི་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་ཕེབས།
༄༅། །བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་
མཆོག་གིས་སྣེ་ཁྲིད་པའི་སྤྱི་འཐུས་ལྔ་ལས་གྲུབ་
པའི་ཞུ་གཏུགས་ཚོགས་ཆུང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་
༡༡ ཚེས་ ༣ ནས་ཡོ་རོབ་རྒྱལ་ཁབ་སྦེལ་ལྗམ་
དང་། ཧྥ་རན་སི། ཧོ་ལན་ཌི། འཇར་མན། དབྱིན་
ཡུལ་བཅས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལྔའི་ནང་འབྲེལ་
ཡོད་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཁང་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་
དོན་ལས་འགུལ་ཁང་གི་གོ་སྒྲིག་དང་མཐུན་
འགྱུར་འོག་ཕྱོགས་བསྐྱོད་གནང་འགོ་བཙུགས་
ཡོད། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཕྱི་ཚེས་ ༣ ཉིན་གྱི་
སྔ་དྲོར་བྷར་སེལ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་དངོས་

གྲུབ་རྡོ་རྗེ་ལགས་དང། སྦེལ་ལྗམ་ས་གནས་
བོད་རིགས་ཚོགས་པ། གཞན་ཡང་བོད་དོན་
རྒྱབ་སྐྱོར་བ་སོགས་ཚོགས་པ་ཁག་གི་ལས་སྣེ་
རྣམ་པས་བོད་མིའི་སྐུ་ཚབ་རྣམ་པར་གནམ་ཐང་

དུ་ཕེབས་བསུ་ཞུས་ཡོད། དེ་རྗེས་ཆུ་ཚོད་ ༡༡
ཐོག་སྦེལ་ལྗམ་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་
འཐུས་མི་ཁག་དང་ལྷན་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་
འདུ་འཚོགས་ཏེ་བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་
སྟངས་སྐོར་དང་མ་འོངས་ལས་དོན་སྤེལ་ཕྱོགས་
སྐོར་ལ་གོ་བསྡུར་ལྷུག་པོ་གནང་ཡོད།
ཉིན་དེའི་ཉིན་རྒྱབ་སྦེལ་ལྗམ་
སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་དང་བོད་རིགས་ཚོགས་
པ་སོགས་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གཞན་བཅས་ཀྱི་
ཚོགས་གཙོ་དང་རྒྱུན་ལས་ལྷན་བཞུགས་མོལ་
ཚོགས་འདུ་འཚོགས་ཡོད། དེ་རྗེས་སྦེལ་ལྗམ་

བོད་རིགས་མི་མང་རྒྱས་འཛོམས་ཐོག་བོད་
རིགས་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོས་ཕེབས་བསུ་
དང་ས་གནས་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཀྱིས་བོད་
མིའི་སྐུ་ཚབ་རྣམ་པས་ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ནང་

ཞུ་གཏུགས་ལས་དོན་སྤེལ་རྒྱུའི་སྐོར་གསུངས་
བཤད་གནང་བ་དང་འབྲེལ། སྤྱི་འཐུས་རེ་རེས་
དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་སྐོར་དང་། གྲོས་
ཚོགས་ཚོགས་དུས་དྲུག་པའི་ལས་དོན་སྙིང་
བསྡུས་དང་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སྲུང་སྐྱོབ་གལ་
གནད་སྐོར། རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་ཐོག་འཛིན་
པའི་སྲིད་ཇུས་སྐོར། ས་གནས་སུ་མི་མང་ནས་
ལས་དོན་སྒྲུབ་ཕྱོགས་དང་དྲི་བ་དྲིས་ལན་བཅས་
ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད།
ཕྱི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༤ སྔ་དྲོར་ཡུ་རོབ་
སྤྱི་མཐུན་གྱི་ཡུ་རོབ་ས་ཁུལ་ལྷན་ཚོགས་ལས་
ཁུངས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་འཛིན་སྐྱོང་འགན་
འཛིན་སྐུ་ཞབས་ Branislav Stan-
icek མཆོག་གིས་ལྷན་ཚོགས་ཁང་དུ་
སྣེ་ལེན་དང་འབྲེལ་ EU Commini-
tee of Regions ཞེས་ལྷན་ཚོགས་
ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ལས་དོན་ངོ་སྤྲོད་གནང་
རྗེས། དཔལ་ལྡན་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་
མཆོག་གི་བོད་མིའི་རྩ་དོན་སྒྲུབ་ཕྱོགས་
དང་བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་
སྐོར་གསལ་བཤད་ཞུས་པ་དང་ཐེངས་
འདིའི་ཞུ་གཏུགས་ཡིག་ཆ་ཁག་འབུལ་
ལམ་ཞུས།

ཉིན་དེའི་ཉིན་རྒྱབ་ཡུ་རོབ་གྲོས་
ཚོགས་ཀྱི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་
ཚོགས་གཙོ་དང་དཔལ་ལྡན་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་

གཙོ་དབུ་བཞུགས་ཐོག་ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་
ཀྱི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་
ཐེངས་ ༩༨ ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་བོད་ནང་ཛ་དྲག་
གི་གནས་བབས་སྐོར་ལ་ཆུ་ཚོད་གཉིས་རིང་
བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་བསྐྱངས། ཕྱི་ཚེས་
༥ ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོར་ཡུ་རོབ་སྤྱི་མཐུན་གྱི་དཔལ་
འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
འཐུས་མི་བཞི་དང་ལྷན་དུ་བོད་ནང་གི་གནས་
སྟངས་ཛ་དྲག་དང་ལྷན་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་
བོད་དོན་ཐོག་མ་འོངས་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་ཕྱོགས་
ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གོ་བསྡུར་ཞུས།
དེ་རྗེས་ཡུ་རོབ་སྤྱི་མཐུན་ཕྱི་སྲིད་
ལས་ཁུངས་ European External Ac-

tion Service དེའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་
གི་ཨེ་ཤི་ཡའི་སྤྱི་ཁྱབ་འགན་འཛིན་སྐུ་ཞབས་
ས་བྷ་ཐིལ་མཆོག་དང་ཁོང་གི་ལས་རོགས་
ལྕམ་སྐུ་མེན་ཌ་ལ་ལྷན་དུ་འདས་པའི་གནས་
ཚུལ་བསྐྱར་ཞིབ་དང་། མ་འོངས་བོད་དོན་གླེང་
ཕྱོགས་སྐོར་གོ་བསྡུར་ཟབ་གནན་ཞུས། ཉིན་
རྒྱབ་སྦེལ་ལྗམ་དབུས་དང་ས་གནས་གྲོས་
ཚོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་ཆེས་མཐོའི་མི་སྣའི་ལྷན་
གོང་བཞིན་བོད་དོན་ཞུ་གཏུགས་དང་མ་འོངས་
བོད་དོན་ཐོག་ལས་དོན་སྤེལ་ཕྱོགས་གྲོས་
བསྡུར་ཞིབ་ལྷུག་ཞུས། ཕྱི་ཚེས་ ༦ སྔ་དྲོར་
སྦེམ་ལྗམ་གྱི་ལས་རིམ་གྲུབ་སྟེ་ཧྥ་རན་སིར་ཐོན་
པའི་གནས་བསྡུས་སུ།།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༣ ནས་
འགོ་འཛུགས་ཏེ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་
དང་། སྤྱི་འཐུས་སྒྲོལ་མ་ཚེ་རིང་ལགས། སྤྱི་
འཐུས་ཨ་ཀྲུག་ཚེ་བརྟན་ལགས། སྤྱི་འཐུས་
སྨན་པ་མཁྱེན་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལགས། ཡུ་རོབ་སྤྱི་
འཐུས་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཆེན་ལགས་བཅས་
ཡུ་རོབ་ཁུལ་རྒྱལ་ཁབ་སྦེལ་ལྗམ་དང་། ཧྥ་རན་
སི། ཧོ་ལན་ཌི། འཇར་མན། དབྱིན་ཡུལ་བཅས་
ཁག་ལྔའི་ནང་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སོགས་མི་
སྣ་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་
སྟངས་སོགས་བོད་དོན་ཞུ་སྐུལ་དང། རྒྱལ་ཁབ་
དེ་དག་ནང་ཡོད་བོད་མི་གང་མང་ཐུག་ཏེ་ཆབ་
སྲིད་སོགས་ཀྱི་སྐོར་དང། བཞུགས་མོལ་གནང་
རྒྱུ་ཡིན་འདུག

པར་ངོས་གཉིས་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 9 ཚེས་ 3 ཕྱི་ཟླ་ 11 ཚེས་ 6

ཁེ་ཎ་ཌའི་གཞུང་ཚབ་བོད་དུ་གཟིགས་སྐོར་ཕེབས་རྗེས་སེམས་
འཚབ་ཀྱི་རྣམ་པ་བཏོན་པ།
༄༅། །ཁེ་ཎ་ཌའི་གཞུང་ཚབ་བོད་དུ་གཟིགས་
སྐོར་ཕེབས་རྗེས་བོད་ནང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་
སྟངས་ལ་སེམས་འཚབ་ཀྱི་རྣམ་པ་བཏོན་ཡོད་

སྐོར་ཡུལ་དེའི་ཕྱི་སྲིད་བློན་ཆེན་སྐུ་ཞབས་ཇོན་
བྷེ་ཌི་ John Baird མཆོག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣
ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༣༡ རེས་གཟའ་ཕུར་བུའི་ཉིན་
བརྗོད་པ་དང་སྦྲགས། ཁེ་ཎ་ཌ་ཡུལ་གྱིས་ལངས་
ཕྱོགས་བརྟན་པོའི་ཐོག་ནས་བོད་མི་ཚོའི་ཆོས་
དད་རང་དབང་ལ་དམ་བསྒྲགས་བྱ་རྒྱུ་མཚམས་
འཇོག་དགོས་པའི་རེ་འདུན་འདོན་བཞིན་ཡོད།
ཅེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ནས་
བཟུང་བོད་མི་ ༡༢༡ གིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་
བོད་མིའི་རིག་གཞུང་རྩ་གཏོར་དང་། ཆབ་སྲིད་
དམ་དྲག དཔལ་འབྱོར་ཟུར་ཕུད། ཁོར་ཡུག་
རྩ་གཏོར་བཟོ་རྒྱུའི་སྲིད་བྱུས་སོགས་ལ་རང་

ལུས་མེར་སྲེག་གི་ལམ་ནས་ཞི་རྒོལ་བྱས་དང་
བྱེད་མུས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཛ་དྲག་འོག་ཁེ་ཎ་
ཌའི་གཞུང་ཚབ་པ་སྐུ་ཞབས་གྷ་ཡེ་སན་ཇེཀ་
སི་ Ambassador Guy Saint-Jacques
མཆོག་ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༤།༢༩ བར་བོད་ཀྱི་
ས་ཁུལ་ཁག་ཅིག་ནང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
གཟིགས་ཆེད་ཕེབས་ཡོད། གཞི་རྩའི་འདི་
ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༢ ནང་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་
སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་སེང་གེ་མཆོག་གིས་ཁེ་ཎ་
ཌའི་གཞུང་ཚབ་མཆོག་ལ་བོད་དུ་ཕེབས་ནས་
བོད་མིས་རང་སྲེག་ལས་འགུལ་གྱིས་མཚོན་
ཚབས་ཆེའི་ལས་འགུལ་རིགས་སྤེལ་དགོས་
པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཇི་ཡིན་རྟོག་ཞིབ་གནང་དགོས་
པའི་རེ་འདུན་བཏོན་ཡོད་པ་མ་ཟད། སྲིད་སྐྱོང་
མཆོག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༢༦
ཉིན་བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་ཛ་དྲག་ཏུ་འགྲོ་
བཞིན་པའི་སྐོར་ཁེ་ཎ་ཌའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་
རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྲུང་སྐྱོབ་ཚན་
པའི་ International Human Rights
of the Canadian Parliament ཚོགས་
ཁང་ནང་བོད་མིའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་རྒྱ་
ནག་གཞུང་གིས་རྩིས་མེད་རྡོག་རོལ་བཏང་དང་
གཏོང་བཞིན་པ་གསལ་བཤད་གནང་ཡོད། དེ་
ཡང་གཞུང་ཚབ་པ་མཆོག་ཐེངས་འདིར་བོད་

རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ལྷ་ས་དང་གཞིས་ཀ་
རྩེ་ཁུལ་སོགས་སུ་བསྐྱོད་སྐབས་ཞིང་ཆེན་དང་
ས་གནས་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ཐུག་
ནས་བོད་ནང་དུ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་འཛུགས་
སྐྲུན་ཡར་རྒྱས་དང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་། དེ་
བཞིན་ཆོས་དད་རང་དབང་སོགས་ཀྱི་གནས་
སྟངས་སྐོར་གླེང་ཡོད། གཞུང་ཚབ་པ་མཆོག་
གཞིས་ཀ་རྩེར་ཕེབས་སྐབས་གཞུང་འབྲེལ་
མིན་པའི་ཚོགས་པ་ Braille Without
Borders ཞེས་པ་དེ་དང་བོད་མིའི་དབང་པོ་
སྐྱོན་ཅན་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་
མཉམ་རུབ་ཐོག་བཙུགས་པའི་བག་ལེབ་བཟོ་
གྲྭ་དེར་ཕེབས་ཡོད། བཟོ་གྲྭ་དེ་ཁེ་ཎ་ཌ་གཞུང་
གིས་ས་གནས་ལས་གཞིར་མཐུན་འགྱུར་
གནང་བའི་ Canada Fund for Local
Initiatives ཁོངས་སུ་ཡོད་འདུག ལས་
གཞི་དེ་བརྒྱུད་ནས་བོད་མི་གཞོན་སྐྱེས་ལོང་
བ་དང་དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་རྣམས་ལ་ཟབ་སྦྱོང་
སྤྲོད་བཞིན་ཡོད། གཞན་ཡང་གཞུང་ཚབ་པ་
མཆོག་གིས་ཇོ་ཁང་དུ་ཕེབས་ནས་དགེ་འདུན་
པ་ཁག་ཅིག་མཇལ་བ་མ་ཟད། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་
པོ་དང་སེ་ར་དགོན་པ། དེ་བཞིན་ཕོ་བྲང་པོ་ཏཱ་
ལ་སོགས་ནང་གཟིགས་སྐོར་ཕེབས་ཡོད།།

ཡོན་ཏན་བཟང་པོར་ཉེས་འཛུགས་ཁྲིམས་གཅོད་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་དང་ད་ལྟའི་ཁོང་གི་གནས་སྟངས།
༄༅། །ལོ་སྔོན་མའི་རྒྱའི་ལོ་སར་ཉིན་ཁམས་
བྲག་མགོ་རུ་མི་མང་གིས་ཞི་རྒོལ་བྱས་པའི་
གནས་ཚུལ་བྱུང་རྗེས། རྒྱ་གཞུང་ཉེན་རྟོག་པ་
འབྲོག་སར་ཡོང་སྟེ་མེ་མདའ་བརྒྱབ་ནས་ཡེ་
ཤེས་བསམ་འགྲུབ་ལགས་དང་གྲྭ་ཡེ་ཤེས་རིག་
གསལ་ལགས་གཉིས་དམར་གསོད་བཏང་བ་
དང་། ཁོང་གཉིས་ཀྱི་སྤུན་མཆེད་ཡོན་ཏན་བཟང་
པོ་ལགས་འཇུ་བཟུང་བཙན་འཁྲིད་བྱས་མཐར།
ས་གནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཞུ་གཏུགས་རིམ་ཞུས་
བརྒྱུད་རང་ཁྱིམ་དུ་བཟང་བཙོན་འོག་གློད་ཡོད་
ཀྱང་། ད་ལྟའི་ཆར་ཁོང་གི་གཟུགས་པོ་ནད་
གཅོང་བཟོས་ཡོད་སྟབས། ཤུལ་ལུས་ནང་མི་
རྣམས་ཀྱི་འཚོ་བར་དཀའ་ངལ་འཕྲད་ཉེན་ཡོད་
འདུག རྒྱ་གཞུང་གིས་ཉེས་མེད་ཉེས་འཛུགས་
ཀྱིས་དེ་ཡང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༣ སྟེ་
རྒྱའི་ལོ་སར་ཉིན། བོད་མདོ་ཁམས་བྲག་མགོ་
རྫོང་ཐོག་ཏུ་བོད་མིའི་ཞི་རྒོལ་ལ་རྒྱ་གཞུང་གིས་
ཡ་ང་བའི་དམར་གསོད་དྲག་གནོན་བྱས་པ་མ་
ཟད། ལོ་དེའི་ཕྱི་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༩ ཉིན་རྒྱ་གཞུང་
དྲག་ཆས་ཉེན་རྟོག་པ་རྣམས་ནོར་བ་འབྲོག་
སར་ཕྱིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་བསམ་འགྲུབ་ཀྱི་ཁང་
ཁྱིམ་མཐའ་སྐོར་རྗེས་ནང་མིའི་ཐོག་གང་བྱུང་
མེ་མདའ་བརྒྱབ་ནས། དེ་སྔོན་བྲག་མགོའི་ཞི་
རྒོལ་ཁྲོད་རྨས་སྐྱོན་ཕོག་མཁན་གྲྭ་ཡེ་ཤེས་རིག་
གསལ་ལགས་དང་། ཁོང་གི་སྤུན་མཆེད་ཡེ་
ཤེས་བསམ་འགྲུབ་ལགས་གཉིས་དམར་གསོད་
བཏང་ཡོད་ལ། སྐབས་དེར་སྤུན་མཆེད་ཡོན་ཏན་
བཟང་པོར་མེ་མདས་བརྒྱབ་སྟེ་རྨས་རྗེས་འཇུ་
བཟུང་བཙན་ཁྲིད་ཀྱིས་བཀག་ཉར་དང་། རང་

ལོ་ ༧༠ ཙམ་ཡིན་པའི་ཁོ་ཚོའི་ཨ་མ་སངས་ལྷ་
དང་བྱིས་པ་ལྔ་ལའང་མེ་མདའ་བརྒྱབ་སྟེ་རྨས་
སྐྱོན་བཟོས་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྗེས་སུ་ཡོན་ཏན་
བཟང་པོར་མི་བསད་ལག་དམར་བ་ཡིན་པའི་
བསྙོན་འཛུགས་བྱས་ནས་སྲོག་ཁྲིམས་གཅོད་
རྩིས་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ས་གནས་མང་ཚོགས་
ཀྱིས་དྲང་བདེན་མིན་པའི་ཁྲིམས་གཅོད་དེར་
ཞུ་གཏུགས་རིམ་པར་བྱས་པར་བརྟེན། ཕྱི་ལོ་

༢༠༡༣ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢༡ ཁོང་ཕྱིར་གློད་དེ་རང་
ཁྱིམ་དུ་ལོ་གསུམ་རིང་བཟང་བཙོན་གྱི་ཚུལ་དུ་
བཀག་ཉར་འོག་སྡོད་དགོས་བྱུང་ཡོད་པ་རེད།
ཡིན་ནའང་རྒྱ་གཞུང་གིས་ཁ་པར་དང་དྲ་རྒྱའི་
བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ལ་དམ་བསྒྲགས་ཤུགས་ཆེ་
བྱེད་བཞིན་པའི་རྐྱེན་གྱིས། སྐབས་དེའི་ཞིབ་
ཕྲའི་གནས་ཚུལ་རིགས་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་ཁག་
པོ་ཆགས་ཡོད། ཉེ་སྔོན་བོད་ནས་རྒྱ་གར་ལ་
བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་མཁན་ཞིག་གིས་གནས་
ཚུལ་དེའི་སྐོར་བརྗོད་དོན།
རྒྱ་གཞུང་དྲག་ཆས་ཉེན་རྟོག་པ་
བྲག་མགོ་ནོར་བའི་འབྲོག་སར་འོངས་སྟེ། གྲྭ་
ཡེ་ཤེས་རིག་གསལ་དང་ཁོའི་སྤུན་མཆེད་ཡེ་

ཤེས་བསམ་འགྲུབ་གཉིས་དམར་གསོད་དང།
ཡོན་ཏན་བཟང་པོར་མེ་མདའ་བརྒྱབ་སྟེ་རྨས་
སྐྱོན་བཟོས་རྗེས་བཙན་འཁྲིད་ཀྱིས་གར་སོང་
ཆ་མེད་དུ་གནས་ཚུལ་དེ་བྱུང་རྗེས། ཉིན་ ༡༥
ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཡོན་ཏན་བཟང་པོ་མ་ཤི་བར་
དར་རྩེ་མདོའི་སྨན་ཁང་ཞིག་ཏུ་ཡོད་རབས་གོ་
ཐོས་བྱུང་ཡང་། ཁོང་གི་གཟུགས་པོའི་གནས་
སྟངས་ངོ་མ་ཅི་ཡིན་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་མེད།
དེ་ནས་ཉིན་ ༢༠ ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་
ཁོང་དར་རྩེ་མདོ་ཡི་བཙོན་ཁང་ཞིག་ཏུ་བཙོན་
འཇུག་བྱས་ཡོད་པ་ཤེས་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང།
ཁོང་ལ་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་ཉེས་འཛུགས་དང་
བཙོན་འཇུག་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་ཡོད་མེད། ད་
དུང་གཟུགས་གཞིའི་གནས་སྟངས་སོགས་གང་
འདྲ་ཆགས་མིན་ཤེས་རྟོགས་མེད་པར་ལུས་
ཤིང་། དེ་ནས་ཟླ་བ་གཅིག་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་དར་
རྩེ་མདོ་ཡི་མི་མང་ཁྲིམས་ཁང་ནས་ཡོན་ཏན་
བཟང་པོའི་ཁྱིམ་དུ་ཡི་གེ་ཞིག་འབྱོར་བའི་ནང།
ཡོན་ཏན་བཟང་པོས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལས་དོན་
ལ་འགོག་རྐྱེན་བཟོས་ཏེ་མི་མང་ཉེན་རྟོག་པ་ལ་
མེ་མདའ་བརྒྱབ་ནས་གཅིག་བསད། གཞན་
གཉིས་རྨས་པ་དང་། གཞན་ད་དུང་ཁོང་གི་ཁྱིམ་
དུ་འགད་རྫས་དང་མེད་མདའ་རིང་ཐུང་གསུམ་
རྙེད་ཡོད་པར་བརྟེན། ཁོང་ལ་སྲོག་ཐོག་གི་
ཁྲིམས་ཐག་བཅད་ཡོད་པས་ཁྱིམ་མི་རྣམས་ལ་
བསམ་འཆར་ཡོད་ཚེ་ཉིན་བཅོ་ལྔའི་ནང་ཚུད་
ཞུ་གཏུགས་བྱ་དགོས་པའི་བཀའ་བཏང་ཡོད་
འདུགབོད་ནང་དམ་བསྒྲགས་ཆེ་རུ་བཏང་བར་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ནས་སེམས་འཚབ་ཀྱི་རྣམ་པ་བཏོན་པ།
༄༅། །ཉེ་ལམ་འཛམ་གླིང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་
ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྷན་ཁང་ནས་
རྒྱ་ནག་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གནས་སྟངས་
ཐོག་དུས་བཀག་བསྐྱར་ཞིབ་གནང་བའི་མཇུག་
འབྲས་དང་། རིང་མིན་འཛམ་གླིང་མཉམ་འབྲེལ་
རྒྱལ་ཚོགས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྷན་ཁང་ནང་
རྒྱ་ནག་གཞུང་འཛུལ་ཞུགས་བྱེད་ཆེད་འོས་
བསྡུའི་ནང་མཉམ་ཞུགས་བྱ་རྒྱུའི་དུས་སྐབས་
འདིར། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་༸གོང་ས་
མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་སོགས་ལ་དམ་བསྒྲགས་
བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བཞིན་པ་ནི་ཧ་ཅང་བློ་
ཕམ་བྱེད་འོས་པ་ཞིག་ཡིན། ཞེས་བོད་མིའི་སྒྲིག་
འཛུགས་ཀྱི་གསར་འགོད་གསལ་བསྒྲགས་ཤིག་
སྤེལ་ཡོད། གསལ་བསྒྲགས་ནང་མུ་མཐུད་
དོན།
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་
༡ ཉིན་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཟེར་བའི་དམར་
ཤོག་དྲུང་ཆེ་ཁྲན་ཆོ་གོ་ཡིས་རྒྱ་ནག་གུང་ཁྲན་
ཚོགས་པའི་གསར་ཤོག་ཁུ་ཤི་ (Qiushi)
ཟེར་བའི་ནང་བོད་ནང་དུ་རླུང་འཕྲིན་དང་བརྙན་
འཕྲིན་སོགས་བརྒྱུད་ནས་༸གོང་ས་མཆོག་གི་
བཀའ་སློབ་ལ་བོད་མི་ཚོས་ལྟ་ཉན་བྱ་རྒྱུར་དམ་
བསྒྲགས་བཀག་འགོག་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་གསལ་
བསྒྲགས་བྱས་འདུག རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་རྒྱ་
ནག་ནང་དུ་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་
སྟངས་ལེགས་པོ་ཡོད་སྐོར་བརྗོད་བཞིན་པའི་

སྐབས་འདིར་བསྒྲགས་གཏམ་འདི་ལྟ་བུ་སྤེལ་
བ་ནི་འཛམ་གླིང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་
འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྷན་ཁང་གི་ཁས་ལེན་དང་
ཡོངས་སུ་རྒྱབ་བརྒལ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།
༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་
པོ་མཆོག་གིས་བོད་རྒྱ་མི་རིགས་གཉིས་སྨན་
ཆེད་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་འོག་རྒྱ་ནག་
གི་ཆ་ཤས་སུ་གནས་ནས་ཡུན་རིང་ལུས་པའི་
བོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་རྒྱུར་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་
ཆེ་མཛད་བཞིན་ཡོད། ༸གོང་ས་མཆོག་གིས་
ཞེངས་ཕྱོགས་དེར་རྒྱ་གར་ནང་རྟེན་གཞི་བྱས་
པའི་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ནས་ཀྱང་རྒྱབ་
སྐྱོར་ཞུ་བཞིན་ཡོད།
དེ་ཡང་ཕྱི་དྲིལ་བཀའ་བློན་བདེ་
སྐྱིད་ཆོས་དབྱངས་མཆོག་གིས་གསུང་དོན།
རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་དུ་གསར་འགྱུར་
རང་དབང་ལ་དམ་བསྒྲགས་ཇེ་ཤུགས་ཆེ་རུ་
གཏོང་རྒྱུའི་སྲིད་བྱུས་དེ་ནི་གཞིས་བཞུགས་
བོད་མིའི་སེམས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱུ་
ཡིན་པར་བརྟེན་ཕན་པ་ལས་གནོད་པ་ཆེ་བའི་
སྲིད་བྱུས་ཤིག་ཡིན། སྲིད་བྱུས་དེ་རིགས་ཀྱིས་
བོད་ནང་གི་རྒྱ་ནག་དཔོན་རིགས་ཚོས་བོད་
མིའི་ཐོག་གང་བྱུང་དྲག་གནོན་བྱ་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་
ལེན་རྒྱུ་ཡིན་པར་བརྟེན་ང་ཚོར་ཧ་ཅང་སེམས་
འཚབ་ཡོང་བཞིན་འདུག ཅེས་གསུངས་ཡོད།།

རྒན་རྒོན་ ༡༦ གིས་ཞི་རྒོལ་བྱས་པ།
༄༅། །རྔ་བ་རྫོང་མཁར་གྲོང་ཁུལ་གྱི་སྡེ་བ་
དང་པོའི་ཁྱིམ་ཚང་བཅུ་དྲུག་གི་ས་ཞིང་རྣམས།
འདས་པའི་ལོ་ ༢༧ གྱི་ཡར་སྔོན་ནས་བསླུ་
ཁྲིད་ཧམ་འཕྲོག་བྱས་རྗེས། ད་ལྟའི་བར་དུ་མང་
ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བར་དཀའ་ངལ་རིམ་པར་འཕྲད་
དེ། ཉེ་ཆར་ཁྱིམ་ཚང་དེ་དག་གི་རྒན་རྒོན་རྣམས་

འུ་ཐུག་ཐབས་ཟད་ཀྱིས་ཕྱི་རུ་ཐོན་ནས། ཤོར་
ཟིན་པའི་སོ་སོའི་ས་ཞིང་ཐོག་ནས་གྱོད་ཉལ་ཞི་
རྒོལ་བྱེད་དགོས་བྱུང་འདུག འདི་གར་ཁུངས་
ལྡན་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ་ལྟར་ན། ཕྱི་
ལོ་ ༡༩༨༦ ནས་རྔ་པ་རྫོང་གིས་མཁར་གྲོང་
ཁུལ་གྱི་སྡེ་བ་དང་པོའི་ཁྱིམ་ཚང་བཅུ་དྲུག་གི་
ས་ཞིང་མུའུ་ ༤༠ བསླུ་ཁྲིད་གཡོ་འཕྲོག་བྱས་
རྗེས། ཁྱིམ་ཚང་དེ་དག་གི་འཚོ་བའི་ཐད་དཀའ་

ངལ་རིམ་པར་འཕྲད་ཡོད་སྟབས། སྔ་ཕྱིར་ཞུ་
གཏུགས་རེ་སྐུལ་ཐེངས་ ༥༠ ལྷག་བརྒྱབ་ཡོད་
ཀྱང་། ས་གནས་རྒྱ་གཞུང་གིས་སྔར་གྱི་ཁས་
ལེན་དེ་དག་སྣང་མེད་དུ་གཡུགས་ནས། ཞིང་
པའི་ཁྱིམ་ཚང་དེ་དག་གི་དཀའ་ངལ་རྣམས་མ་
སེལ་བར་ད་ལྟའི་བར་ནར་འགྱངས་བྱས་ཡོད་

སྟབས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༩། ཚེས་ ༡༤ ཉིན་
ཁྱིམ་ཚང་དེ་དག་གི་རྒན་རྒོན་མི་སྣ་ ༡༦ གིས་
མིང་དང་མཛུབ་ཐེལ་བརྒྱབ་པའི་ཞུ་གཏུགས་
ཡི་གེ་ཞིག་ས་གནས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་སྡེ་ཁག་སོ་
སོར་ཕུལ་ཐོག ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༧ ནས་མགོ་
བརྩམས་ཏེ་ཤོར་ཟིན་པའི་སོ་སོའི་ཞིང་སའི་
ཐོག་གུར་ཕུབ་སྟེ་གྱོད་ཉལ་ཞི་རྒོལ་ sit-in
demonstrationབྱས་ཡོད་པ་བཅས།།

བོད་ཟླ་ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག པར་ངོས་གསུམ་པ། 9 ཚེས་ 3 ཕྱི་ཟླ་ 11 ཚེས་ 6

སྔོན་འགྲོའི་དགེ་རྒན་ཁག་ཅིག་ལ་ཟབ་སྦྱོང་།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༣
ནས་ ༨ བར་ཉིན་དྲུག་རིང་ཤེས་རིག་ལས་
ཁུངས་དང་བལ་ཡུལ་གངས་ཅན་བདེ་རྩ་ཚོགས་
པ་གཉིས་ནས་ཝར་ཎ་དབུས་བོད་ཀྱི་གཙུག་
ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་བལ་ཡུལ་གངས་ཅན་
བདེ་རྩའི་ཁྱབ་ཁོངས་སློབ་ཁག་གི་སྔོན་འགྲོའི་
དགེ་རྒན་རྣམས་ལ་སྔོན་འགྲོའི་སློབ་ཁྲིད་ཐབས་
ལམ་སྐོར་ལ་ཟབ་སྦྱོང་ཞིག་གོ་སྒྲིག་ཞུས་ཡོད།
དེ་ཡང་ཟབ་སྦྱོང་དབུ་འབྱེད་མཛད་
སྒོ་དེ་བཞིན་གོང་ཚེས་ ༣ ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོར་
གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭའི་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་
ཚོགས་ཁང་དུ་ཝར་ཎ་མཐོ་སློབ་སྒྲ་སྒྱུར་སྡེ་ཚན་
གྱི་འགན་འཛིན་བློ་བཟང་ནོར་བུ་ཤཱསྟྲི་ལགས་
གདན་ཞུས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཤེས་རིག་སྲོལ་
རྒྱུན་ཚན་པའི་འགན་འཛིན་ཚེ་རིང་བསམ་གྲུབ་
ལགས་ནས་ཕེབས་བསུ་དང་ཟབ་སྦྱོང་ངོ་སྤྲོད་
ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་བའི་ནང་སྔོན་འགྲོའི་
ཤེས་ཡོན་ནི་གལ་གནད་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་པ་
མ་ཟད། སམ་བྷོ་ཊ་དང་བོད་ཁྱིམ་གཉིས་ཀྱི་
སྔོན་སློབ་ཚང་མའི་ནང་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་

དགོངས་དོན་བཞིན་མོན་ཊ་སི་རིའི་ (montes-
sori) ཤེས་ཡོན་ལམ་ལུགས་ལྟར་འགྲོ་བཞིན་
ཡོད་སྐོར་དང་། ད་ལན་ཟབ་སྦྱོང་ནང་བལ་
ཡུལ་སློབ་ཁག་བཅུ་གཅིག་གི་སྔོན་དགེ་གྲངས
༡༧ ལ་ཉིན་དྲུག་རིང་གོ་པུར་བོད་ཁྱིམ་སྔོན་
དགེ་བྱམས་པ་དཔལ་མོ་ལགས་ནས་ཨང་རྩིས་
སློབ་ཁྲིད་དང་རྒྱུན་ལྡན་བྱེད་སྒོའི་སྐོར་དང།
དྷ་སྟེང་བོད་ཁྱིམ་གྱི་སྔོན་དགེ་པད་མ་སྒྲོལ་མ་
ལགས་ནས་བྱིས་པའི་གླུ་གཞས། དེ་བཞིན་
ཝར་ཎ་མཐོ་སློབ་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དགེ་བཤེས་
ཐུབ་བསྟན་ལེགས་བཤད་ལགས་ནས་བློ་སྦྱོང་
ཚིག་བརྒྱད་མ་དང་གཞན་ཡང་ཤེས་ཡོན་སྲིད་
བྱུས་ནང་སྔོན་སློབ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་ཙན་
ཁག་དང་བོད་ཡིག་ཁྲིད་ཐབས། སྔོན་དགེ་ནང་

ཁུལ་གོ་བསྡུར་དང་ཉམས་མྱོང་བརྗེ་རེས། ཝར་
ཎ་མཐོ་སློབ་ལུས་དགེ་བསྟན་འཛིན་གཞན་ཕན་
ལགས་ནས་ཡོ་གཱ་དང་པྲཎཱཡཱམ་བཅས་སློབ་ཁྲིད་
གནང་གཏན་འཁེལ་ཡོད་པའི་སྐོར་འབྲེལ་བརྗོད་
ཞུས། དེ་ནས་ཟབ་སྦྱོང་བཅར་མཁན་དགེ་
རྒན་རྣམ་པ་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་ངོ་སྤྲོད་ཞུས་རྗེས།
སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་བློ་བཟང་ནོར་བུ་ཤཱསྟྲི་མཆོག་
ནས་སྤྱིར་ཤེས་ཡོན་གྱི་གལ་གནད་དང་ལྷག་
པར་དུ་བཙོན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་སྲིད་
བྱུས་འདི་ལྟ་བུ་གཏན་འབེབས་ཐུབ་པ་ནི་ལོ་
རྒྱུས་ནང་གལ་གནད་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཆགས་པའི་
སྐོར། གཞན་ཡང་སྔོན་འགྲོའི་སློབ་ཕྲུག་སློབ་
གསོའི་ལས་དོན་གནང་ཕྱོགས་རིག་གཞུང་
བདག་གཅེས་གནང་ཕྱོགས་གཞན་ཡང་ཨིན་ཇི་
སྲོལ་གཏོད་པའི་རྒྱ་གར་ཤེས་ཡོན་ལམ་ལུགས་
ཀྱི་སྐྱོན་གནད་བཅས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས། དགེ་རྒན་གྱི་
འོས་ཆོས་ཇི་འདྲ་ཚང་དགོས་མིན་དང་ལྷག་པར་
ཀུན་སློང་འཁྱེར་སྟངས་སོགས་ལམ་སྟོན་བཀའ་
སློབ་ཟབ་རྒྱས་གནང།
དེ་ནས་བལ་ཡུལ་གངས་བདེ་

རྩའི་ཤེས་ཡོན་འགན་འཛིན་བསྟན་འཛིན་རབ་
རྒྱལ་ལགས་ནས་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་མཆོག་དང་
ཟབ་སྦྱོང་སློབ་ཁྲིད་གནང་མཁན། ལྷག་པར་
ཝཎ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་རིགས་
བདག་གཙོས་འབྲེལ་ཡོད་རྣམས་ནས་ཟབ་སྦྱོང་
ཚོགས་ཡུལ་སོགས་མཐུན་འགྱུར་གནང་བར་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་དང་ཟབ་སྦྱོང་པ་རྣམས་ནས་
ཟབ་སྦྱོང་དུས་ཡུན་རིང་ཆ་ཤེས་གང་ལེགས་
ལེན་ཐུབ་ཐབས་གནང་གལ་སྐོར་གསུང་ནས་
དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོ་ལེགས་བསྒྲུབ་བྱུང་བ་
དང་། ད་ལན་ཟབ་སྦྱོང་རིང་ཝཎ་མཐོ་སློབ་ཀྱི་
ཚིག་མཛོད་སྡེ་ཚན་གྱི་ཉམས་ཞིབ་ལས་རོགས་
བསྟན་འཛིན་ནོར་བུ་ལགས་ནས་འབྲེལ་མཐུད་
མཐུན་འགྱུར་གནང་བཞིན་པ་བཅས།

བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་དང་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྟོན་ཚོགས་ཆུང་གཅིག་ལྕོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་གཉིས་པ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༣༠
དང་༣༡ བཅས་ཉིན་གཉིས་རིང་བཀའ་ཤག་
ཚོགས་ཁང་དུ་ཤེས་རིག་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་
ཡིག་ཚང་གིས་གོ་སྒྲིག་འོག བཙན་བྱོལ་བོད་
མིའི་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་དང་ཤེས་ཡོན་སློབ་
སྟོན་ཚོགས་ཆུང་གཅིག་ལྕོགས་ཀྱི་ལྷན་ཚོགས་
ཐེངས་གཉིས་པ་ཚོགས་ཡོད།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ཤེས་ཡོན་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་བཀའ་བློན་ཁྲི་ཟུར་
མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང།
ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གི་འགན་
འཛིན་དྲུང་འཕར་བཀྲ་ཤིས་དོན་འགྲུབ་ལགས།
ཤེས་རིག་སྲོལ་རྒྱུན་ཚན་པའི་འགན་འཛིན་ཚེ་
རིང་བསམ་འགྲུབ་ལགས། བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་
ཁང་གི་འགན་འཛིན་དགེ་བཤེས་ལྷག་རྡོར་

ལགས། སམ་བྷོ་ཊ་སྤྱི་ཁྱབ་ཡིག་ཚང་གི་འགན་
འཛིན་ཀརྨ་ཆུང་བདག་ལགས། ཤེས་རིག་དེང་
རབས་ཤེས་ཡོན་འགན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན་
ལགས། དྷ་སྟེང་བོད་ཁྱིམ་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ཤེས་ཡོན་
ངེས་སྟོན་པ་བསོད་ནམས་སྒྲོལ་དཀར་ལགས།
མ་སུ་རི་བོད་ཁྱིམ་གྱི་ཤེས་ཡོན་འགན་འཛིན་པ་
སངས་དོན་གྲུབ་ལགས། བལ་ཡུལ་གངས་ཅན་
བདེ་རྩའི་ཤེས་ཡོན་འགན་འཛིན་བསྟན་འཛིན་
རབ་རྒྱས་ལགས་བཅས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་
མི་དང་། ཆེད་དུ་གདན་ཞུ་གནང་བའི་སྐུ་མགྲོན་
གཙོ་བོ་ཤེས་རིག་དྲུང་ཆེ་སྟོབས་རྒྱལ་ཚེ་རིང་
ལགས་བཅས་ཚོགས་ཞུགས་གནང་འདུགཐེངས་འདིའི་ཚོགས་འདུའི་དུས་
ཡུན་རིང་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ཐེངས་དང་
པོའི་གྲོས་ཆོད་ཁག་ལག་བསྟར་བྱས་པའི་ལས་

བསྡོམས་སྙན་ཐོའི་གྲོས་གཞི་གཙོ་བོ་ཁག་
བདུན་ཏེ། ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་དགོངས་
དོན་བཞིན་བོད་མི་རང་ལ་འཚམ་པའི་སྔོན་
འགྲོའི་ཤེས་ཡོན་ལམ་སྲོལ་གསར་གཏོད་གནང་

ཕྱོགས་དང༌། དགེ་རྒན་གྱི་ཉུང་མཐའི་གསོལ་
ཕོགས་དང་ཐོབ་ཐང་འཆར་ཟིན་གཏན་འབེབས་

གནང་ཕྱོགས། དགེ་རྒན་གྱི་ཤེས་ཚད་དང་ལས་
དོན་ནུས་ཚད་གོང་མཐོར་གཏོང་སླད་ལོ་ལྔ་
རེའི་མཚམས་སུ་དགེ་རྒན་གྱི་ལས་སྒོར་བསྐྱར་
ཞུགས་ཆོག་པའི་ལག་ཁྱེར་སྤྲོད་ལེན་གྱི་ལས་

རིམ་གོ་སྒྲིག་དང་ལག་བསྟར་བྱེད་ཐབས་སྐོར།
གཞི་རིམ་གོང་མའི་འཛིན་རིམ་ ༡༠ དང་ ༡༢

ཐོན་རྗེས་སུའང་འདོད་བབ་དང་བསྟུན་ཏེ་ལས་
རིགས་སློབ་སྦྱོང་གི་གོ་སྐབས་སྤྲོད་ཕྱོགས་
སྐོར། དགེ་རྒན་གྱི་ཤེས་ནུས་དང་ཀུན་སྤྱོད་
ཀྱི་ཚད་གཞི་ལ་བཏང་འཛིན་བྱེད་པའི་ཆ་རྐྱེན་
གསར་གཏོད་གནང་ཕྱོགས། གཞི་རིམ་སློབ་
གྲྭ་ཁག་ལ་ཤེས་ཡོན་རྟོག་ཞིབ་ཀྱིས་ལེགས་
སྤེལ་ཉེས་འགོག་གི་སྙན་ཐོ་འདོན་སྤེལ་དང།
ལེགས་ཉེས་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱིས་བྱ་དགའ་ཆད་
གཅོད་གནང་ཕྱོགས། སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་རྒྱུགས་
སྤྲོད་ལམ་སྲོལ་གསར་གཏོད་གནང་ཕྱོགས་
བཅས་དང། འཕྲོས་དོན་གྲོས་གཞི་ཁག་བདུན་
གྱི་བཅས་ཀྱི་ཐོག་བཀའ་བསྡུར་གྱི་ལག་བསྟར་
གནང་ཕྱོགས་གྲོས་ཆོད་གཏན་འབེབས་གནང་
འདུག་པ་བཅས།

ཡིད་སྐྱོའི་གནས་ཚུལ།
༄༅། །བཀའ་ཡིག་ཁྱབ་ཁོངས་ལོ་རྒྱུས་འབྲི་
རྩོམ་དང་བར་བརྒལ་ལས་བཀོད་ཚན་པའི་དྲུང་
གཞོན་འཕྲིན་ལས་རྡོ་རྗེ་ལགས་ལོ་ཤས་སྔོན་
ནས་ནད་མནར་གྱིས་སྨན་བཅོས་གང་ནུས་
བྱས་ཀྱང་ཕན་བསྐྱེད་མ་བྱུང་བར་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣
ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༣༡ ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༣།༠༠
ཐོག་བདེ་ལེགས་སྨན་ཁང་དུ་འདས་གྲོངས་སུ་
གྱུར་བའི་ཡིད་སྐྱོའི་གནས་ཚུལ་བཀའ་ཤག་
ཏུ་སྙན་སེང་དང་སྦྲགས་གསན་ཐོས་བྱུང་བར་
ཐུགས་ཕམ་དང་བཅས་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཚེ་
རབས་ཕྲེང་བ་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་
བྱང་ཞིང་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་གོ་འཕང་
མགྱོགས་ནས་མྱུར་དུ་ཐོབ་ཆེད། གོང་ཚེས་
ཉིན་གྱི་ཕྱེད་ཡོལ་ཆུ་ཚོད་ ༣ པའི་ཐོག་བཀའ་
ཤག་ཡང་སྟེང་ཚོགས་ཁང་དུ་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་
བ་མཆོག་དང་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་གཞན་རྣམ་གཉིས་
མཆོག དཔལ་འབྱོར་དང་ཕྱི་དྲིལ་བཀའ་བློན་
རྣམ་གཉིས་མཆོག་གིས་གཙོས་དབུས་ལྷན་
ཁང་ཁག་གི་དྲུང་ཆེ་ཆུང་རྣམ་པ། དེ་བཞིན་སྲི་
ཞུའི་ལས་བྱེད་བཅས་ཚང་འཛོམས་ཐོག་བཀའ་

དྲུང་མཆོག་ནས་དམ་པ་ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་
བསྡུས་ཤིག་སྒྲོགས་སྦྱང་གནང་རྗེས་སྨོན་ལམ་
གསུང་འདོན་གནང་། དམ་པ་ཁོང་ལ་མྱ་ངན་
གུས་འདུད་དང་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེ་མཚོན་
ཆེད་ཕྱེད་ཡོལ་ཆུ་ཚོད་ ༤ ནས་དབུས་ལས་
ཁུངས་ཁག་སྒོ་བརྒྱབ་ཡོད།
དེ་ཡང་དྲུང་གཞོན་འཕྲིན་ལས་རྡོ་རྗེ་ལགས་
ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ཟླ་ ༦ ཚེས་
༦ ཉིན་འབྲས་ལྗོངས་ར་སྦང་ལ་ཀུན་ཕན་གླིང་
གཞིས་ཆགས་སུ་འཁྲུངས་པ་དང། ཕྱི་ལོ་
༢༠༠༠ ལོར་རྡོར་གླིང་གཏན་སློབ་ནས་འཛིན་
རིམ་བཅུ་གཉིས་ཐོན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༣ ལོར་ཅན་
རྡི་སྒར་མཐོ་སློབ་ནས་ཉེ་བའི་གཙུག་ལག་རབ་
འབྱམས་པ་ (BA) ཐོན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༦ ཟླ་
༢ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་དྲུང་གཞོན་ལས་རོགས་ཀྱི་
གནས་རིམ་ཐོག་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་སུ་བསྐོ་
གཞག་གནང། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡
ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༡༡ བར་ཕྱེད་
ཕོགས་དམིགས་བསལ་ནད་དགོངས་གནང།
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༦ ནས་བཀའ་

ཡིག་ཁྱབ་ཁོངས་ངེས་མེད་ལས་གཞི་ཚན་པའི་
དྲུང་གཞོན་དུ་གནས་སྤོས་ཀྱིས་ལས་འཁུར་

ཞུས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༢༦ ནས་ཕྱི་
ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༣༠ བར་ཕོགས་མེད་
ནད་དགོངས་ཞུས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༤ ཚེས་
༡ ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡ བར་
དམིགས་བསལ་ཕོགས་མེད་དགོངས་ཞུས་
རྗེས་ལས་ཁུངས་རང་འཇགས་ནང་ལས་ཁུར་
ཞུས་ཡོད་འདུག་པ་བཅས།།

སྦར་ཛིལ་ཡུལ་གྱི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་གཉིས་རྡ་སར་ཕེབས་པ།
༄༅། །འདི་གར་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༡༡
ཚེས་ ༥ རེས་གཟའ་མིག་དམར་ཉིན་བོད་མི་
མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་ནས་བཏང་གནས་
ནང་འཁོད་དོན། སྦར་ཛིལ་ (Brazil) གྲོས་
ཚོགས་འཐུས་མི་དང་སྦར་ཛིལ་བོད་དོན་
རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་
Walter Feldman མཆོག་དང་། སྦར་ཛིལ་
གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་དང་སྦར་ཛིལ་བོད་དོན་
རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཞོན་སྐུ་ཞབས་
Pastor Eurico མཆོག་རྣམ་གཉིས་རྡ་སར་
ཆེད་ཕེབས་གནང་སྟེ་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོར་
སྤྱི་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་
བསྟན་འཕེལ་མཆོག་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་
སྟེ་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་ནས་བོད་མིའི་མང་
གཙོ་འཕེལ་རིམ་དང་འབྲེལ་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་གྲོས་ཚོགས་ངོ་སྤྲོད་སྙིང་བསྡུས་དང་
། བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་བྱུང་བཞིན་
པ་ཁག་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བོད་ནང་དུ་རྒྱ་མིའི་
མི་འབོར་སྤོ་ཤུགས་དང་། བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུགསྐད་ཡིག ཆོས་ལུགས་བཅས་ཉམས་ཆག་

འགྲོ་བཞིན་པར་སེམས་འཚབ་དང་རྒྱབ་ལྗོང་ངོ་
སྤྲོད་གནང།
དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་
ཐོག་འཛིན་པའི་སྲིད་བྱུས་བཅས་ཐོག་བཀའ་
མོལ་ལྷུག་པོ་གནང་ཡོད། ལྷག་པར་ཉེ་ཆར་
ཀྲུང་དབྱང་ཏང་སློབ་ཀྱི་དགེ་རྒན་ཅིན་ཝེ་ཞེས་
པས་ཧོང་ཀོང་རླུང་སྒྲ།
ཞེས་པའི་དུས་དེབ་
ཀྱི་བཅའ་འདྲི་སྐབས་
ཅིན་ཝེ་ནས་༸གོང་ས་
མཆོག་དང་རྒྱ་གཞུང་
དབར་ཕྱོགས་གཉིས་
ནས་ལྷག་བསམ་
དང་། དངོས་འབྲེལ།
དགེ་ཚན་ལྡན་པའི་
གྲོས་མོལ་གནང་དགོས་པ་དང་ཁོང་སྒེར་གྱི་
ངོས་ནས་སླར་ཡང་གྲོས་མོལ་བྱེད་དགོས་སྐོར་
གསུངས་པ་ལྟར་ན་དེ་དག་ནི་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་
རྣམ་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྐོར་
སོགས་བརྗོད། སྐབས་དེར་སྐུ་མགྲོན་རྣམ་

གཉིས་ཀྱིས་ཐུགས་སྣང་ཧ་ཅང་ཆེན་པོས་བོད་
དོན་འཐབ་རྩོད་དང་། བོད་ནང་ཛ་དྲག་གནས་
སྟངས་སྐོར་དྲི་བ་གནང་བར་ཚོགས་གཞོན་
མཆོག་ནས་བཀའ་ལན་གནང་།
སྐུ་མགྲོན་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་
བོད་དོན་ཐོག་རྒྱབ་སྐྱོར་མུ་མཐུད་གནང་རའི་༷

ཞལ་བཞེས་དང་སྤྱི་ལྷན་སྐུ་ཚབ་ནང་ཕེབས་
ཐུབ་པའི་མགྲོན་འབོད་ཀྱང་གནང་ཡོད། དེ་
རྗེས་ངོ་བཞུགས་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་རྣམ་པ་
དང་མཇལ་འཕྲད་འཁྱུག་ཙམ་དང་སྐུ་པར་ལྷན་
སྒྲོན་གནང་བ་བཅས་ཀྱི་གནས་བསྡུས་སུ།།

པར་ངོས་བཞི་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 9 ཚེས་ 3 ཕྱི་ཟླ་ 11 ཚེས་ 6

ལྷོ་ཕྱོགས་བོད་མིའི་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་པའི་དམ་འབུལ་མཛད་སྒོ་
ཚོགས་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༥ ཉིན་སྔ་
དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༩།༣༠ ཐོག་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་
ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་ཚོགས་ཁང་དུ་
དཔལ་ལྡན་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བ་ངག་དབང་འཕེལ་
རྒྱལ་མཆོག་གི་མདུན་ཉེ་ལམ་ཐད་བསྐོས་གནང་
བའི་ལྷོ་ཕྱོགས་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་བཀྲ་ཤིས་
དབང་འདུས་ལགས་ཀྱིས་ལས་ཁུར་དམ་བཅའ་
འབུལ་བཞེས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་ཞིག་ཚོགས་ཡོད།
དེ་ཡང་མཛད་སྒོའི་ཐོག་མར་བོད་
མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་

ཆེ་བ་ངག་དབང་འཕེལ་རྒྱལ་མཆོག་དང་ཁྲིམས་
དྲུང་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ་ལགས། དྲུང་འཕར་ཚེ་
གསུམ་ལྷ་མོ་ལགས་ཀྱིས་གཙོས་ཆེས་མཐོའི་
ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་རྣམས་
ཚང་འཛོམས་ཐོག་དྲུང་འཕར་ཚེ་གསུམ་ལྷ་མོ་
ལགས་ཀྱིས་མཛད་རིམ་ངོ་སྤྲོད་གནང་རྗེས་
ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བ་མཆོག་དང་ས་གནས་ཁྲིམས་
ཞིབ་པས་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་གི་སྐུ་པར་མཐོང་གྲོལ་རིན་པོ་ཆེར་མཇལ་
དར་ཕུལ།

དེ་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་བོད་མིའི་ས་
གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་བཀྲ་ཤིས་དབང་འདུས་
ལགས་ཀྱིས་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བ་ངག་དབང་
འཕེལ་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐུ་མདུན་ནས་ལས་ཁུར་

དམ་འབུལ་ཞུས་རྗེས། ས་གནས་ཁྲིམས་
ཞིབ་པ་གསར་པར་རྟེན་འབྲེལ་མཇལ་དར་
ཕུལ་ནས་འཚམས་འདྲི་ཞུས། དེ་རྗེས་ཁྲིམས་
ཞིབ་པ་ཆེ་བ་ངག་དབང་འཕེལ་རྒྱལ་མཆོག་
གིས་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་གསར་པའི་ལོ་
རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས་ངོ་སྤྲོད་གནང་བ་དང་སྦྲགས།
འབྱུང་འགྱུར་ལས་དོན་ཐོག་ལམ་སྟོན་གསུང་
བཤད་གནང་རྗེས་རྟེན་འབྲེལ་གསོལ་ཇ་
འབྲས་སིལ་ཕུལ་ནས་དམ་འབུལ་མཛད་སྒོ་
ལེགས་གྲུབ་བྱུང་ཡོད།

དེ་ཡང་ལྷོ་ཕྱོགས་ས་གནས་
ཁྲིམས་ཞིབ་པ་བཀྲ་ཤིས་དབང་འདུས་ལགས་
ནི། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལོར་མན་སྤར་ཕན་བདེ་
གླིང་གཞིས་ཆགས་སུ་སྐྱེས་པ་དང། མན་སྤར་
གཏན་ཉིན་སློབ་གྲྭའི་ནང་འཛིན་རིམ་བརྒྱད་
པ་སློབ་ཐོན་གྱིས་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་
སློབ་མ་རྩེ་ཕུད་ཀྱི་བྱ་དགའ་ཐོབ།
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོར་ཝར་ཎ་དབུས་བོད་ཀྱི་
ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་
འཛུལ་ཞུགས་ཀྱིས། དབུ་མ་གོང་འོག་ལོ་བཞི་
དང་། བསྟན་བཅོས་ལོ་རིམ་གསུམ། སློབ་
དཔོན་ལོ་རིམ་གཉིས་བཅས་ཐེག་པ་རིམ་
འཛེགས་ཀྱིས་གནས་རིམ་དང་པོའི་གྲས་སུ་
ཕྱི་ལོ་༢༠༠༦བསླབ་པ་ལེགས་པར་མཐར་

སོན། སློབ་གཉེར་གྱི་དུས་ཡུན་རིང་གཱན་དྷི་
ཚན་རིག་དང་འཕྲུལ་ལས་རིག་པའི་སློབ་གཉེར་
ཁང་ནས་གོ་སྒྲིག་བྱས་པའི་ཉིན་བཅུའི་ཟབ་སྦྱོང་
ནང་ངོ་བཅར་དང། ཝར་ཎ་བཀའ་བརྒྱུད་ཉམ་
སྐྱོང་ཚོགས་པའི་དངུལ་གཉེར་གྱི་ལས་ཁུར་
ཞུས་ཏེ་དཔལ་འབྱོར་གསོག་སྒྲུབ་དང་། དཔེ་
དེབ་དཀོན་པའི་རིགས་དཔར་སྐྲུན་འགྲེམས་
སྤེལ། ཚོགས་ཁང་དང་མཁོ་ཆས་བསྐྱར་གསོ་
བཅས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་མི་དམན་ཙམ་ཞུས།
དེའི་རྗེས་སློབ་ཕྲུག་ཡོངས་རྫོགས་
ཀྱི་མང་མོས་འོས་བསྡུའི་ཐོག་ནས་འདེམས་
ཐོན་གྱིས་ཝར་ཎ་སློབ་གཉེར་བདེ་དོན་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོའི་ལས་ཁུར་ཞུས་ཏེ་བུའི་
ཉལ་ཁང་ཡོངས་རྫོགས་བསྐྱར་གསོ་བྱུང་བ་
དང། སློབ་ཕྲུག་ལ་ཕན་པའི་ཟབ་སྦྱོང་ཁག་གོ་
སྒྲིག་དང། བསྟན་བཅོས་དང་སློབ་དཔོན་འཛིན་
རིམ་ཐོན་མཚམས་དགེ་རྒན་འོས་སྦྱོང་བྱ་འདོད་
ཡོད་རིགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་བསླབ་
པའི་བསྟན་བཅོས་༼B.Ed༽གོ་སྒྲིགགཞན་ཡང་སྔར་ཆད་འབྲེལ་ལམ་
དང་རོགས་སྐྱོར་ཁག་བསྐྱར་གསོ་བྱས་ཡོད་པ་
བཅས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་གང་ཐུབ་ཞུས་ཡོད།
བསླབ་པ་མཐར་སོན་རྗེས་ཝར་ཎ་ཞི་འཚོའི་དཔེ་
མཛོད་ཁང་དུ་ལོ་གཉིས་རིང་དཔེ་རྙིང་མཁོ་གྲུབ་
དང་གློག་ཀླད་བརྒྱུད་བསྐྱར་བཅོས་བྱ་རྒྱུའི་
ལས་ཁུར་ཞུས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ལོར་བྱང་ཕྱོགས་
བོད་མིའི་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་དུ་ཐད་
བསྐོས་ཀྱིས། རྩིས་དྲུང་གི་ལས་ཁུར་ཞུ་
མུར། ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་ནས་ས་
གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་གསུམ་ཐད་བསྐོའི་
འདེམས་རྒྱུགས་སུ་ཡིག་རྒྱུགས་འཕྲོད་དེ་ལྷོ་
ཕྱོགས་བོད་མིའི་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་
ཁྲིམས་ཞིབ་པར་བསྐོ་གཞག་བསྩལ་ཡོད།།

ཤར་བྱང་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་པའི་ལས་ཁུར་དམ་འབུལ་ཞུས་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡ རེས་
གཟའ་པ་སངས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༩།༣༠
ཐོག་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་
ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་དུ་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བ་ངག་
དབང་འཕེལ་རྒྱལ་མཆོག་དང་ཁྲིམས་དྲུང་བཀྲ་
ཤིས་རྒྱ་མཆོ་ལགས། དྲུང་འཕར་ཚེ་གསུམ་
ལྷ་མོ་ལགས་གིས་གཙོས་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་

ཞིབ་ཁང་གི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་རྣམས་ཚང་
འཛོམས་ཐོག་བྱང་ཕྱོགས་དང་། ཤར་ཕྱོགས་
ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ལས་
ཁུར་དམ་འབུལ་ཞུས་ཡོད། དེ་ཡང་དམ་འབུལ་
མཛད་སྒོའི་ཐོག་མར་དྲུང་འཕར་ཚེ་གསུམ་ལྷ་
མོ་ལགས་ཀྱིས་མཛད་རིམ་ངོ་སྤྲོད་གནང་རྗེས་

ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བ་མཆོག་དང་ས་གནས་
ཁྲིམས་ཞིབ་པ་རྣམ་གཉིས་བཅས་ཀྱིས་༸གོང་
ས་མཆོག་གི་སྐུ་པར་མཐོང་གྲོལ་རིན་པོ་ཆེར་
མཇལ་དར་ཕུལ། དེ་ནས་ཐོག་མར་བྱང་ཕྱོགས་
བོད་མིའི་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་རྣམ་རྒྱལ་ཚེ་
སྐྱིད་ལགས་དང་དེ་རྗེས་ཤར་ཕྱོགས་བོད་མིའི་
ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ལྷ་འབྲུག་ལགས་ཀྱིས་
ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བ་ངག་དབང་འཕེལ་རྒྱལ་

མཆོག་གི་སྐུ་མདུན་ནས་ལས་ཁུར་དམ་འབུལ་
ཞུས་རྗེས། བྱང་ཤར་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་
གསར་པ་རྣམ་གཉིས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་མཇལ་དར་
ཕུལ་ནས་འཚམས་འདྲི་ཞུས་རྗེས་ཁྲིམས་ཞིབ་
པ་ཆེ་བ་ངག་དབང་འཕེལ་རྒྱལ་མཆོག་གིས་ས་
གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་གསར་པ་གཉིས་ཀྱི་ལོ་
རྒྱུས་སྙིང་བསྡུས་ངོ་སྤྲོད་གནང་བ་དང་སྦྲགས།

འབྱུང་འགྱུར་ལས་དོན་ཐོག་ལམ་སྟོན་གསུང་
བཤད་གནང་རྗེས་རྟེན་འབྲེལ་གསོལ་ཇ་འབྲས་
སིལ་ཕུལ་ནས་དམ་འབུལ་མཛད་སྒོ་ལེགས་
གྲུབ་བྱུང་ཡོད།
དེ་ཡང་ཤར་ཕྱོགས་བོད་མིའི་ས་
གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་ནུབ་

བྷེང་གལ་དང་ཆ་ཏི་སི་གར། ཨོ་ཌི་ས། ཨ་རུ་
ནཱ་ཅལ་པར་དེ་ཤི། མེ་གྷ་ལ་ཡཱ། ན་ག་ལེན་ཌི།
འབྲས་ལྗོངས་བཅས་ཡིན་པ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་
བོད་མིའི་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་ཁྱབ་
ཁོངས་སུ་ཨུ་ཏྟར་ཁཎྜ་དང་། ཨུཏྟར་པར་དེ་ཤི།
དིལླཱི། ཅན་དི་གྷར། ཧི་མཱ་ཅལ་པར་དེ་ཤི་བཅས་
ཡིན་འདུགཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བ་ངག་དབང་འཕེལ་རྒྱལ་མཆོག་གིས་བྱང་ཕྱོགས་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་རྣམ་རྒྱལ་ཚེ་སྐྱིད་ལགས་སུ་རྟེན་འབྲེལ་མཇལ་དར་ཕུལ་ནས་འཚམས་འདྲི་གནང་བཞིན་པ།

ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བ་ངག་དབང་འཕེལ་རྒྱལ་མཆོག་གིས་ཤར་ཕྱོགས་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ལྷ་འབྲུག་ལགས་སུ་རྟེན་འབྲེལ་མཇལ་དར་ཕུལ་ནས་འཚམས་འདྲི་གནང་བཞིན་པ།

ཐད་བསྐོས་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡ ཞོགས་
པ་ཆུ་ཚོད་ ༡༠ ཐོག ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་
གི་ཚོགས་ཁང་དུ་དཔལ་ལྡན་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བ་
ངག་དབང་འཕེལ་རྒྱལ་མཆོག་གི་མདུན་ཉེ་ལམ་
ཐད་བསྐོས་གནང་བའི་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་
རྣམ་རྒྱལ་ཚེ་སྐྱིད་ལགས་དང་། ལྷ་འབྲུག་ལགས་
གཉིས་ནས་ལས་ཁུར་དམ་བཅའ་འབུལ་བཞེས་
ཀྱི་མཛད་སྒོ་ཞིག་ཚོགས་ཡོད།
དམ་འབུལ་མཛད་སྒོའི་ཐོག་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་
ཆེ་བ་མཆོག་གིས་ངོ་སྤྲོད་གནང་བ་ལྟར་ན། ཆེས་
མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་ནས་ཉེ་ཆར་ཡོངས་ཁྱབ་
གསལ་བསྒྲགས་ཀྱི་ལམ་ནས་ས་གནས་ཁྲིམས་
ཞིབ་པ་གསུམ་ཐད་བསྐོའི་འདེམས་རྒྱུགས་བླངས་
ཏེ། རྣམ་རྒྱལ་ཚེ་སྐྱིད་ལགས་དང་། ལྷ་འབྲུག་
ལགས། བཀྲ་ཤིས་དབང་འདུས་ལགས་གསུམ་
རྒྱུགས་འཕྲོད་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་རྒྱལ་ཚེ་
སྐྱིད་ལགས་བྱང་ཕྱོགས་བོད་མིའི་ས་གནས་
ཁྲིམས་ཞིབ་པ་དང་། ལྷ་འབྲུག་ལགས་ཤར་ཕྱོགས་
བོད་མིའི་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་པའི་ལས་འགན་
བཀོད་སྒྲིག་གནང་ཡོད་ཅིང་། དེ་རིང་དམ་འབུལ་

ཞུས་པའི་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་གཉིས་
ཀ་ཁྲིམས་ལུགས་རིག་པའི་སློབ་ཐོན་པ་ཡིན་
ཅིང། དེ་ནི་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་དུ་
ཁྲིམས་ལུགས་ཆེད་སྦྱོང་བ་ཐད་བསྐོས་གནང་
བ་ཐོག་མ་དེ་ཡིན་འདུགབྱང་ཕྱོགས་བོད་མིའི་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་
པ་རྣམ་རྒྱལ་ཚེ་སྐྱིད་ལགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས།
འཛིན་རིམ་བཅུ་གཉིས་བར་སྦེལ་ཀོབ་
གཞིས་ཆགས་སུ་ཡོད་པའི་དབུས་
བོད་མིའི་གཏན་སློབ་ཏུ་སློབ་སྦྱོང་
བྱས། ༢༠༠༠ལོར་ JSS Law Col-
lege Mysore ནས་LLBཐོན་རྗེས།
༢༠༠༢ལོར་Mysore University ནས་
རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ལུགས་ཁོངས་ཚོང་འབྲེལ་
ཁྲིམས་ལུགས་ཐོག་ LLMཐོན།
༢༠༠༢ ཟླ་ ༨ པ་

ནས་ ༢༠༠༦ཟླ་༧པ་བར་ཆེས་མཐོའི་
ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་དུ་ཉམས་ཞིབ་དང་ཡིག་
བསྒྱུར། དེ་བཞིན་ཁ་མཆུའི་ཉན་ཞིབ་སྐབས་
གཟུ་དཔང་བཅས་ཁྲིམས་དོན་ལས་གནས་

འདྲ་མིན་ཐོག་ལས་ཞུགས་དང། ༢༠༠༥
ཟླ་༡༠ནས་༢༠༠༦ ཟླ་༤བར་བོད་མིའི་སྒྲིག་
འཛུགས་ཀྱི་ཁྲིམས་རྩོད་པ་སྐུ་ཞབས་མུ་ཁྱེ་སར་
ཟླ་དྲུག་རིང་ཁྲིམས་རྩོད་པའི་ཉམས་གསོག་དང་
འབྲེལ་Delhi Bar Council ནས་ཁྲིམས་
རྩོད་པའི་ལག་ཁྱེར་ཞུས་ཐོབ་བྱུང་ཡོད།
༢༠༠༦ ཟླ་ ༨ པའི་ནང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་
ཀྱི་ཨ་རི་བོད་མིའི་སློབ་ཡོན་ལས་འཆར་
ཁོངས་འདེམས་ཐོན་བྱུང་སྟེ། ཨ་རིའི་རྒྱལ་
ས་ཝ་ཤིང་ཊོན་དུ་ལོ་གཉིས་རིང་Ameri-
can University ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་
ལུགས་ཐོག་ LLM ལེགས་ཐོན་བྱུང་རྗེས་
རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིར་ལོག་གིས་ ༢༠༠༨ ཟླ་ ༩ པ་
ནས་ ༢༠༡༠ ཟླ་ ༡༡ བར་སླར་ཡང་ཆེས་
མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་དུ་དྲུང་གཞོན་ལས་
རོགས་དང་དེ་རྗེས་དྲུང་གཞོན་གནས་རིམ་ཐོག་
ཡུལ་ཁྲིམས་སློབ་སྟོན་པའི་ཕྱག་ལས་གནང་
མུར།༢༠༡༠ཟླ་༡༡ཚེས་༡༨ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་བོད་
མིའི་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་པར་བསྐོ་གཞག་
གནང་སྟེ་༢༠༡༣ཟླ་༡༠ཚེས་༡༨བར་

ཞབས་འདེགས་ཞུས། །
ཤར་ཕྱོགས་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ལྷ་འབྲུག་
ལགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས།
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༣ ལོར་བོད་མདོ་སྨད་དཔའ་ལུང་
རྫོང་ཨར་ཐང་དགེ་ཕྱུག་སྡེ་བ་རུ་སྐྱེས། ཕྱི་ལོ་
༡༩༩༨ ལོར་དཔའ་ལུང་རྫོང་མི་རིགས་སློབ་
འབྲིང་ནས་དམའ་འབྲིང་མཐར་ཕྱིན། ཕྱི་ལོ་
༡༩༩༩ ལོར་རྒྱ་གར་ལ་འབྱོར་ནས་སུ་ཇ་བོད་
ཁྱིམ་དུ་འཛུལ་ཞུགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༦ ལོར་
འཛིན་རིམ་བཅུ་པ་མཐར་སོན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༨
ལོར་གྷོ་པལ་པཱུར་བོད་ཁྱིམ་དུ་འཛིན་རིམ་བཅུ་
གཉིས་མཐར་སོན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལོར་ལྷོ་
ཕྱོགས་བོད་མིའི་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་དུ་
བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཁྲིམས་དང་ལམ་ལུགས་

ཀྱི་ཁྲིམས་རྩོད་པའི་སྦྱོང་བརྡར་ཐེངས་གཉིས་
པའི་ནང་མཉམ་ཞུགས་བྱས་ཏེ་བཙན་བྱོལ་བོད་
མིའི་ཁྲིམས་དང་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཁྲིམས་རྩོད་
པའི་ལག་འཁྱེར་ཐོབ། དེ་ནས་མཻ་སོར་JSS
Law College ནས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་ཁྲིམས་
སློབ་སྦྱོང་ལོ་ལྔ་བྱས་ཏེ་ ༢༠༡༣ ལོར་ཁྲིམས་
ལུགས་རབ་འབྱམས་བའི་ལག་འཁྱེར་(LL.B)
ཐོབ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལོར་ཟླ༌ ༧ ཚེས་༢༢ ཉིན་
ནས་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་དུ་ཆོད་གན་
སྡེ་འགན་གནས་རིམ་ཐོག་བསྐོ་གཞག་གིས་
ལས་དོན་བྱེད་མུར། ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་
ཐད་བསྐོའི་འདེམས་རྒྱུགས་སུ་རྒྱུགས་འཕྲོད་
བྱུང་སྟེ་ཤར་ཕྱོགས་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་པར་
བསྐོ་གཞག་བསྩལ། །

ལྷོ་ཕྱོགས་ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་བཀྲ་ཤིས་དབང་འདུས་ལགས།

བོད་ཟླ་ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག པར་ངོས་ལྔ་པ། 9 ཚེས་ 3 ཕྱི་ཟླ་ 11 ཚེས་ 6

༼འཕྲོས་པར་ངོས་དྲུག་པར་གཟིགས།༽

སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་གིས་<<བོད་མིའི་སྙིང་སྟོབས་དྲག་
པོས་གནོན་མི་ཐུབ་>>ཅེས་པའི་དཔེ་དེབ་དབུ་འབྱེད་གནང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡ ཉིན་
གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༩།༣༠ ཐོག་བཞུགས་སྒར་རྡ་
སར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ལྷ་སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་
ཞུ་ཁང་གི་ཚོགས་ཁང་དུ་རྩོམ་པ་པོ་ཆབ་སྲིད་
བཙོན་ཟུར་དགའ་ལྡན་གྲྭ་བག་གྲོ་ལགས་ཀྱིས་

རྩོམ་སྒྲིག་གནང་བའི་དཔེ་དེབ་༼བོད་མིའི་
སྙིང་སྟོབས་དྲག་པོས་གནོན་མི་ཐུབ་༽ཅེས་
པའི་དབྱིན་ཡིག་ཐོག་འགྲེལ་བརྗོད་ཡོད་པའི་
པར་རིགས་དཔེ་དེབ་འདོན་ཐེངས་ ༡༢ པ་དབུ་
འབྱེད་གནང་ཡོད།
དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་དཔེ་དེབ་
དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོའི་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་བོད་མི་
མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞོན་མཁན་པོ་བསོད་
ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་གིས་གཙོས་བོད་
མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ག་ཟི་ཚེ་རིང་པོ་ལགས་དང།
སྤྱི་འཐུས་ཀརྨ་ཆོས་འཕེལ་ལགས། གསར་
འགོད་པ། ཕྱི་རྒྱལ་བ་བཅས་ཁྱོན་མི་གྲངས་
༢༠ བརྒལ་བ་འདུ་འཛོམས་ཐོག་བོད་རྒྱལ་ཁབ་
ཆེན་པོའི་རྒྱལ་གླུ་བཏང་གྲུབ་མཚམས། བོད་
རྒྱལ་ཁབ་དང་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་ཀྱི་དོན་དུ་
རང་སྲོག་བློས་གཏོང་གནང་མཁན་རྒྱལ་གཅེས་
པ་ཡོངས་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེ་དང་མྱ་
ངན་གུས་འདུད་མཚོན་ཆེད་ངག་བཅད་སྐར་
མ་གཅིག་ཞུས། དེ་ནས་རྩོམ་པ་པོ་ཆབ་སྲིད་
བཙོན་ཟུར་དགའ་ལྡན་གྲྭ་བག་གྲོ་ལགས་ཀྱིས་
པར་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་དཔེ་དེབ་རྩོམ་སྒྲིག་
གནང་དགོས་པའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་དེང་སང་
མི་ཚང་མ་ལས་བྲེལ་ཆེ་བར་བརྟེན། དེབ་འདི་
པར་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་བོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་ལོ་
རྒྱུས་དེ་དག་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་ཐབས་དང། ལྷག་
པར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་
འཁྱོག་བཤད་བྱས་པ་དེ་དག་ལ་པར་རིགས་ཀྱི་
ལམ་ནས་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས་ཏེ་ཁུངས་སྐྱེལ་ར་
སྤྲོད་གསལ་པོ་བཟོས་ཏེ་དཔེ་དེབ་ཕྱོགས་སྒྲིག་
གནང་བ་ཞིག་ཡིན་སྐོར་དང་། དེ་བཞིན་དེབ་
འདི་རྒྱ་གར་དང་ཕྱི་རྒྱལ་མཐོ་སློབ་ཁག གཞུང་
ཚབ་ཁག་བཅས་ལ་འབུལ་འཆར་ཡོད་པ་དང།
གཞན་ཡང་བོད་པའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ནང་བོད་
ཀྱི་དངོས་ཡོད་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་རྟོགས་ཆེད་འབུལ་
འཆར་ཡོད་སྐོར་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་
གྲུབ་མཚམས།

སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་གིས་དཔེ་དེབ་
དབུ་འབྱེད་གནང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་གསུང་
བཤད་གནང་དོན། རྩོམ་པ་པོ་ཆབ་སྲིད་བཙོན་
ཟུར་དགའ་ལྡན་གྲྭ་བག་གྲོ་ལགས་ཀྱིས་ལོ་

གཉིས་ལྷག་ཙམ་སྐུ་ལས་བསྐྱོན་ནས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་
ཡོངས་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ། དེ་བཞིན་བོད་མི་
རྣམས་བཙན་བྱོལ་དུ་བསླེབས་རྗེས་བོད་ནང་
གི་གནས་ཚུལ་གང་བྱུང་ཡོད་མེད་སྐོར་གྱི་དཔེ་
དེབ་རྩོམ་སྒྲིག་གནང་བར་བསྔགས་བརྗོད་དང་

ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ང་ཚོ་བོད་སྤྱི་ཡོངས་
ཀྱི་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བལྟས་
ན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་དེང་སང་གི་དུས་ཚོད་འདིར་
བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་རྒྱལ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་
ཅན་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ནས་དོ་སྣང་བསླེབས་
སའི་གཞིའང་ཆགས་ཡོད། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་
དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གང་ཡིན་མིན་དང།
གནས་ཚུལ་དེའི་འབྱུང་ཁུངས་ཇི་ཆགས་སྐོར་
རྩད་གཅོད་བྱེད་རྒྱུར་རྩོམ་པ་པོ་དང། ཉམས་
ཞིབ་པ། གསར་འགོད་པ་ཚོར་ཁུངས་འཛིན་
སའི་གཞི་དགོས་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད་
དུས། ང་ཚོའི་མཁས་པ་ཁག་ཅིག་གིས་གསུངས་
ཡོད། རྒྱའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་རྒྱའི་ཡིག་ཚང་དང་འབྲེལ་
བ་ཆེ་བ་དང་། རྒྱའི་མཁས་པ་ཚོས་བཤད་པ་
དེ་དག་བདེན་ཆེ་བ་ཡོད། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི་
བོད་པའི་ཡིག་ཚང་དང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཚོས་
བཤད་པ་དེ་དག་བདེན་ཆེ་བ་ཡོད། དེར་ང་
ཚོས་བརྩི་བཀུར་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཤད་སྲོལ་
ཡོད། འོན་ཀྱང་དེང་སང་གི་གནས་སྟངས་ལ་
བལྟས་ན་བརྒྱུད་ལམ་འདྲ་མིན་གྱི་ཐོག་གནས་
ཚུལ་ཁ་ཤས་ངོ་མ་ནས་རྫུན་མ་བཟོ་རྒྱུ་དང་རྫུན་
མ་ནས་ངོ་མ་བཟོ་རྒྱུ་སོགས་ཡོང་བཞིན་ཡོད་
སྟབས། མི་མང་པོ་ཞིག་འཁྲུག་ཐེབས་རྒྱུའི་གཞི་
རྩ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་འདི་ལྟ་བུའི་དུས་
སྐབས་སུ་གྲྭ་བག་གྲོ་ལགས་ཀྱིས་སྐུ་ལས་མང་
པོ་ཞིག་བསྐྱོན་ནས་འདི་ལྟ་བུའི་དེབ་ཕྱོགས་
སྒྲིག་གནང་ཐུབ་པ་དང། ལྷག་པར་པར་རིགས་
མང་པོ་ཞིག་བསྡུ་ཉར་ཐུབ་འདུག གནའ་སྔ་མོ་
ཡིན་ན་ལོ་རྒྱུས་དེ་དག་ཡི་གེ་རང་དང་གནའ་
རྫས་སོགས་ལ་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེང་
སང་མཚོན་ན་པར་རིགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་དོ་སྣང་
ཤུགས་ཆེ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དཔེར་ན། པར་གྱི་
ལོ་དུས་དང་པར་གྱི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་ཐུབ་
ན་ཡིག་འབྲུ་ཁྲི་གཅིག་གཉིས་ལས་པར་གཅིག་
གི་ཐོག་ནས་ཚོར་བ་སྤྲད་ཐུབ་རྒྱུ་དང་ལོ་རྒྱུས་

དཔང་རྟགས་བྱེད་ཐུབ་རྒྱུའི་གཞི་རྩ་ཞིག་འཛིན་
བཞིན་ཡོད། དེར་བརྟེན་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་པར་
རིགས་འདི་འདྲ་ཕྱོགས་སྒྲིག་བྱེད་ཐུབ་པ་ཧ་
ཅང་ཡག་པོ་བྱུང་འདུག ཅེས་གསུངས།
དེ་བཞིན་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་
གིས་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་སུ་
གྲོས་མོལ་ལས་གཞན་པའི་ཐབས་ལམ་མེད་
སྐོར་གསུང་དོན། བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྒྲིག་
འཛུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ད་ལྟའི་གནས་ཚུལ་ལ་
དཔག་པའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་གཞུང་དང་གཉིས་སྨན་
དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་གྲོས་མོལ་གནང་ནས་
ད་ལྟ་བར་གནས་སྟངས་མུ་མཐུད་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན།།
འབྱུང་འགྱུར་དེའི་ཐོག་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་
དང་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་མུ་མཐུད་ཆོད་
སེམས་བརྟན་པོའི་ཐོག་ཆ་ཤས་ལེན་ཐུབ་རྒྱུར་
འབད་བརྩོན་གནང་བཞིན་ཡོད། ང་ཚོའི་འབད་
བརྩོན་གནང་ས་དེ་སྐད་ཆ་བཤད་པའི་ཐོག་ནས་
འགྲོ་དགོས་རེད་མ་གཏོགས་དེ་ལས་གཞན་
པའི་ཐབས་ལམ་མེད་པར་བརྟེན། ང་ཚོའི་སྐད་
ཆ་བཤད་ས་དེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཆགས་ཡོད། རྒྱ་
གཞུང་གི་འགོ་ཁྲིད་བརྩིས་ན་མི་རབས་མང་པོ་
ཞིག་བརྗེ་རེས་བྱས་ནས་སྤྱི་ཡོངས་གནས་ཚུལ་
ཐོག་བལྟས་ནས་འགྱུར་བ་ཏན་ཏན་ཕྱིན་ཡོད།
རྒྱ་ནག་གི་རྩོམ་པ་པོ་ཁག་ཅིག་གིས་རྒྱ་ནག་
གི་དབང་འཛིན་པ་ཚོས་འགྱུར་བ་གཏོང་རྒྱུར་
ཁོང་ཚོར་ཡིད་ཆེས་དེ་ཙམ་མེད། མི་མང་གི་
གོ་རྟོགས་ཤུགས་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ན་དེའི་ཐོག་ནས་
འགྱུར་བ་འགྲོ་ཐུབ་རྒྱུའི་རེ་བ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་
ཅེས་གསུངས་བཞིན་ཡོད། དེ་བཞིན་ཉམས་
ཞིབ་པ་ཁག་ཅིག་གིས་ལོ་བཅུ་ཉི་ཤུའི་ནང་རྒྱ་
ནག་ནང་ཏན་ཏན་འགྱུར་བ་འགྲོ་གི་རེད་ཅེས་
ཤོད་ཀྱི་ཡོད། འགྱུར་བ་ཕྱིན་པ་ཙམ་གྱི་བོད་ཀྱི་
གནད་དོན་དེ་གཙང་མ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཐེ་
ཚོམ་རེད། དེར་བརྟེན་དེ་དང་མཉམ་ང་ཚོས་གོ་
སྐབས་འཛིན་རྒྱུ་དང་གོམ་པ་མདུན་སྤོས་བྱེད་
ཐུབ་རྒྱུར་ང་ཚོས་ད་ལྟ་ནས་གྲ་སྒྲིག་བྱེད་དགོས་
རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། སྒྲིག་
འཛུགས་ཙམ་མིན་པར་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་
ཚོགས་སྐྱིད་ཁག་དང་། ལྷག་པར་མི་སྒེར་སོ་སོ་
ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐོག་དོ་སྣང་བྱས་
ན་ཏན་ཏན་འགྱུར་བ་འགྲོ་ཐུབ་པ་ཞིག་དང།
བསམ་བློ་གསར་པ་བསླེབ་ཐུབ་རྒྱུ་དང་བསམ་
བློ་གསར་པ་དེའི་ཐོག་ནས་དཀའ་ངལ་སེལ་རྒྱུ་
དེ་འདྲ་ཏན་ཏན་ཡོང་གི་རེད་བསམས་ཀྱི་འདུགཅེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད།
དེ་རྗེས་རྩོམ་པ་པོས་དཔེ་དེབ་
ཕྱོགས་སྒྲིག་གནས་སྐབས་མཐུན་འགྱུར་གནང་
མཁན་ཡོངས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་གསུང་
བཤད་གནང་སྟེ་མཛད་སྒོ་གྲོལ་ཡོད།།

ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་ཧི་མཱ་ཅལ་
མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་མཆོག་དང་
མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་བོད་མིའི་དཀའ་
ངལ་སྐོར་གསལ་བཤད་ཞུས་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༣༡
ཉིན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ནང་སྲིད་བཀའ་
བློན་རྒྱ་རི་སྒྲོལ་མ་མཆོག་གིས་སྦིར་བོད་མིའི་
གཞིས་ཆགས་སུ་ཧི་མཱ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་
བློན་ཆེན་སྐུ་ཞབས་ཝིར་བྷ་དྷར་སིངྒ་མཆོག་
དང་ལྷན་མཇལ་འཕྲད་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་
གོང་ཚེས་ཉིན་ཧི་མཱ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་
བློན་ཆེན་མཆོག་དང་ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་
མཆོག་རྣམ་གཉིས་ཀང་ར་རྫོང་ཁོངས་སུ་ཡོད་
པའི་སྦིར་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཁུལ་དུ་
མངའ་སྡེའི་ཡུལ་སྐོར་སྤྲོ་འཆམ་ལས་ཁུངས་
ཀྱིས་གོ་སྒྲིག་འོག་བདུན་ཕྲག་གཅིག་གི་རྒྱལ་
སྤྱིའི་པེ་ར་གྷི་ལའི་ཌིང་འམ་མཁའ་དབྱིངས་
འཕུར་ལྡིང་རྩེད་འགྲན་མཇུག་སྒྲིལ་གྱི་མཛད་
སྒོར་གདན་ཞུ་ལྟར་ཆེད་ཕེབས་གནང་ཡོད། དེ་
ཉིན་མཛད་སྒོ་དང་བསྟུན་ནས་སྦིར་དཔལ་ཡུལ་
ཆོས་འཁོར་གླིང་དགོན་པའི་ནང་སྦིར་བོད་མིའི་
གཞིས་ཆགས་སུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་པདྨ་ཨེ་
ཝམ་ཆོས་སྒར་འགྱུར་མེད་གླིང་དགོན་པ་འམ་
མཆོག་གླིང་དགོན་པ་དང་། ས་སྐྱ་དང་རྙིང་མ་
དགོན་པ། དེ་བཞིན་སྦིར་ཅོན་ཏ་ར་ཁུལ་གྱི་བོད་ ྰམིའི་གཞིས་ཆགས་བཅས་ནས་མངའ་སྡེའི་
སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་མཆོག་དང་ནང་སྲིད་བཀའ་
བློན་མཆོག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་འབྲེལ་
ཡོད་མངའ་སྡེའི་གྲོང་ཁྱེར་ཡར་རྒྱས་བློན་ཆེན་
མཆོག་དང་། ཀང་ར་རྫོང་དང་མན་ཌི་རྫོང་གི་
སྐོར་སྲུང་སྤྱི་ཁྱབ་པ། དེ་བཞིན་རྫོང་དཔོན་
སོགས་དཔོན་རིགས་ཁག་ཅིག་དང་། བོད་མིའི་
ས་གནས་གཞིས་ཆགས་དང་དགོན་སྡེ་ཁག་
གི་ལས་སྣེ་རྣམ་པ་བཅས་ལ་གསོལ་ཚིགས་
འདེགས་འབུལ་ཞུས་ཡོད་པས་མ་ཟད། ས་
གནས་བོད་མི་ཚོས་གཞས་སྣ་འཁྲབ་སྟོན་ཡང་
གཟིགས་འབུལ་ཞུས་འདུགསྐབས་དེར་ཐོག་མར་ནང་སྲིད་
བཀའ་བློན་མཆོག་ནས་ཧི་མཱ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་
སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་མཆོག་གིས་ལས་ཁུར་ཞུས་
རྗེས་ཐེངས་དང་པོར་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་
སུ་ཕེབས་པར་དགའ་བསུའི་འཚམས་འདྲི་ཞུས་
པ་དང་སྦྲགས། སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་མཆོག་གིས་
དུས་རྟག་ཏུ་༸གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་ཕྱཱའི་གནད་
དོན་དེ་གལ་ཆེ་ཤོས་སུ་འཛིན་ནས་ཧི་མཱ་ཅལ་
མངའ་སྡེའི་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་དང་ཉེན་རྟོག་
འགོ་དཔོན་སོགས་ལ་དམིགས་བསལ་བཀོད་
མངགས་རབ་དང་རིམ་པ་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད།
འབྱུང་འགྱུར་མཐུས་ཤོར་མེད་པར་མུ་མཐུད་
གནང་རྒྱུའི་ཆོད་སེམས་བརྟན་པོ་འཆང་བཞིན་
ཡོད་པར་ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་རྒྱ་རི་སྒྲོལ་མ་
མཆོག་གིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་པ་དང་སྦྲགས།
གནད་དོན་དེ་དག་བོད་མི་ཚོས་ཧི་མཱ་ཅལ་
མངའ་གཞུང་རང་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་བཞིན་ཡོད་
སྐོར་ཞུས་ཡོད། ཕྱོགས་མཚུངས་སྐབས་དེར་
ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་རྡ་ས་གཙོ་
བོར་གྱུར་བའི་ཧི་མཱ་ཅལ་མངའ་ཁུལ་ནང་གནས་

སྡོད་བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་
ངལ་སྣ་ཚོགས་འཕྲད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་
པར་ཐེངས་འདིའི་མཛད་སྒོ་གོ་སྒྲིག་ཞུ་མཁན་
སྦིར་དང་ཅོན་ཏ་ར་སོགས་བོད་མིའི་གཞིས་
ཆགས་ཁག་གསུམ་གྱིས་ས་འགོ་དང་ས་འཐུས་
རྣམས་ཀྱིས་གོ་བསྡུར་གནང་མཐར་འབྲེལ་ཡོད་
ས་གནས་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ནང་ཕྱི་རྒྱལ་
ཡུལ་སྐོར་སྤྲོ་འཆམ་པ་ཞུགས་ཕྱོགས་ཀྱི་དཀའ་
ངལ་ཁག་ཅིག་སོགས་སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་མཆོག་
ལ་ཞུས་ཡོད། ཕྱོགས་མཚུངས་ནང་སྲིད་བཀའ་
བློན་མཆོག་གིས་བོད་མི་ཚོར་ཟ་འབྲུའི་ཐོབ་
ཐང་གི་ལག་དེབ་ (Ration Card) ཡོད་
ཀྱང་ཟ་འབྲུའི་རིགས་འགའ་ཤས་མ་གཏོགས་མ་
རག་པ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ། དེ་བཞིན་རྡ་ས་
མེག་གྷན་ལམ་ཟུར་དུ་བོད་མི་ཁྲོམ་འདོན་མཁན་
ཚོར་ཉེ་ལམ་ཁྲིམས་ཁང་ནས་སྤྱི་ས་སྒེར་བཟུང་
བྱས་པའི་ཉེས་མིང་འོག་ཁྲོམ་འདོན་མི་ཆོག་
པའི་བཀོད་ཁྱབ་བཏང་བར་བརྟེན་སྐབས་ཤིག་
ལ་གནས་སྟངས་ཏོག་ཙམ་ཛ་དྲག་པོ་ཆགས་
ཡོད། འོན་ཀྱང་སྐབས་དེར་མངའ་སྡེའི་བློན་
ཆེན་མཆོག་གིས་ཐད་ཀར་རྩད་གཅོད་གནང་
ནས་བོད་མི་ལམ་ཟུར་ཁྲོམ་འདོན་པ་རྣམས་
སྐྱབས་བཅོལ་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་འཚོ་ཐབས་
གཞན་གང་ཡང་མེད་སྟབས་དེ་མུར་སྡོད་ཆོག་
པའི་བཀའ་འཁྲོལ་ཐོབ་ཆེད་འབྲེལ་ཡོད་རྫོང་
དཔོན་ལས་ཁུངས་ནས་གན་རྒྱའི་ཡིག་ཆ་ཨེ་
ཕི་ཌེ་ཝི་ཌི་ (Affidavit) སོགས་ཁྲིམས་
མཐུན་འགྲོ་ལུགས་བརྒྱུད་ནས་ཁྲིམས་ཁང་
ལ་ཞུ་དགོས་པ་སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་མཆོག་ནས་
བཀའ་གནང་ཡོད། སྤྱིར་ཁྲིམས་ཁང་ནས་བཀའ་
འཁྲོལ་མེད་པར་སྡོད་མཁན་ (Encroach-
ers) ཚོ་ཕྱིར་འབུད་གཏོང་དགོས་པའི་བཀའ་
ཕེབས་ཡོད། སྐབས་དེར་སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་
མཆོག་གིས་བོད་མི་དེ་དག་ལ་ང་ཚོས་བཀའ་
འཁྲོལ་སྤྲད་པར་བརྟེན་ཁོང་ཚོ་བཀའ་འཁྲོལ་
མེད་ནས་སྡོད་མཁན་མ་རེད་ཅེས་འབྲེལ་ཡོད་
ལ་ཞུས་ཡོད། དེ་བཞིན་ད་རིང་མངའ་སྡེའི་རྫོང་
དཔོན་ཡང་འདིར་མཇལ་རྒྱུ་བྱུང་། ཁོང་ནས་
ཀྱང་བོད་མིའ་ཚོའི་ཆེད་དུ་ཁྲིམས་མཐུན་གན་
རྒྱའི་ཡིག་ཆ་ཁྲིམས་ཁང་ལ་ཕུལ་བར་བརྟེན་ང་
དང་རྡ་ས་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ཡང་སྐབས་དེར་
ལྷན་དུ་ཡོད། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་ཟློས་གར་དང་
བྷག་སུ་ལམ་ཟུར་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མིའི་སྡོད་
ཁྱིམ་ཁག་གཅིག་ལ་ཤིང་ནགས་ལས་ཁུངས་
ནས་སྤྱི་ས་སྒེར་ཟུང་བྱས་པའི་ཉེས་འཛུགས་
བྱེད་བཞིན་པའི་གནས་སྟངས་འདི་ང་ཚོས་མུ་
མཐུད་ནས་ཁྲིམས་ཁང་ནང་ཞུ་གཏུགས་བྱེད་
དགོས་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཆགས་ཡོད།
ཁྲིམས་ལ་ཐུག་ཚར་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ད་
ལྟ་ཐག་གཅོད་ཐུབ་རྒྱུ་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ཤིང་
ནགས་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཤིང་ནགས་ཡོད་སའི་ས་
ཆའི་སྟེང་སྡོད་ཆོག་གི་མེད་པ་དང་། ས་གནས་

༄༅། །ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ནས་བོད་
ཀྱི་བརྙན་འཕྲིན་དྲ་རྒྱའི་ཐོག་༸གོང་
ས་མཆོག་གི་མཛད་འཕྲིན་དང་གསུང་
ཆོས་ཁག་རྒྱུན་དུ་འཇོག་མུས་ཐོག་
བོད་དོན་སྐོར་གྱི་བརྙན་འཕྲིན་གསར་འགྱུར་ཉིན་ལྟར་འཇོག་མུས་ཡིན། དྲ་རྒྱའི་ཁ་བྱང། www.tibe-tonline.tv ཐོག་གཟིགས་གནང་ཡོང་བ་ཞུ།

པར་ངོས་དྲུག་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 9 ཚེས་ 3 ཕྱི་ཟླ་ 11 ཚེས་ 6

༼པར་ངོས་ལྔ་པའི་འཕྲོས།༽

Publisher: Secretary, DIIR,
Printer: Narthang Press,
Owner: DIIR, CTA, Gangchen Kyishong,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Place of Publication: CTA, Gangkyi,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Name of Editor: Nagwang Thogmed
Subscription Address: DIIR, CTA, Gangkyi,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Tel:+91-1892-222457/222510
Email: tibfreedom@tibet.net
Website: www.bod.asia

སྤྱི་ཁྱབ་རྩོམ་སྒྲིག་པ། སྐལ་བཟང་མཁས་གྲུབ།
རྩོམ་སྒྲིག་པ། ངག་དབང་ཐོགས་མེད།
གསར་འགོད་པ། བསོད་ནམས་མཚོ་མོ།
ཞུ་དག་པ། བསོད་ནམས་ཚེ་རིང༌།
འགྲེམས་སྤེལ་བ། བསྟན་འཛིན་ཆོས་འཕེལ།
ཀཾ་པུ་ཊར་འཇུག་མཁན། ཕུར་བུ་སྒྲོལ་མ།

ཕྱི་དྲིལ་སྣར་ཐང་པར་ཁང་དུ་དཔར་སྐྲུན་ཞུས།

དེ་དག་ལ་སྡོད་མཁན་རྣམས་ཕྱིར་འབུད་གཏོང་
དགོས་པ་རྒྱ་གར་ཤིང་ནགས་སྲུང་སྐྱོབ་ལྷན་
ཁང་གི་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་འཆར་
གཅིག་ཡོད་པ་དེའི་དགོངས་དོན་གཞིར་བཞག་
ཐོག་ནས་འབྲེལ་ཡོད་རྡ་སའི་བྷག་སུ་དང་ཟློས་
གར་འགྲོ་ལམ་ཟུར་དུ་བོད་པའི་ཁང་ཁྱིམས་
ཁག་གཅིག་ལ་བཀོད་ཁྱབ་ཡོང་བཞིན་ཡོད།
འོན་ཀྱང་ཁྲིམས་འཆར་འདི་འགོ་འཛུགས་མ་
བྱས་སྔོན་ནས་བོད་མི་དེ་དག་རྡ་སར་གནས་
ཡོད། དེར་བརྟེན་སྔ་མོ་ནས་ཞུས་དང་ཞུ་མུས་
ལྟར་བླ་མ་ཡོད་ས་དེར་བོད་མི་ཚོ་འདུ་རུབ་
ཡོང་བཞིན་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ སྐབས་ནང་
༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་རྡ་
ས་ཞུགས་སྒར་དུ་གནས་སྤོ་མཛད་པར་བརྟེན།
རང་བཞིན་གྱི་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་རྡ་རམ་ས་
ལ་ཆ་རྒྱུས་མེད་ཀྱང་རང་གི་བླ་མ་ཡོད་སར་
གནས་སྤོ་བྱས་ཡོད། སྐབས་དེར་ཧི་མཱ་ཅལ་
མངའ་སྡེ་ཆགས་རྒྱུ་ཡིན། ༸གོང་ས་མཆོག་
གནས་སྤོ་མཛད་པར་བརྟེན་རིམ་བཞིན་བོད་མི་
དེ་དག་ཐོག་མར་རང་སྡོད་གུར་སྤུབ་ནས་སྡོད་
སྐབས་ཁག་གཅིག་ཧི་མཱ་ཅལ་ལམ་བཟོ་བྱས་

པ་དང་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ཀྱང་བོད་མི་སྐྱབས་
བཅོལ་བ་དེ་དག་ཟ་འབྲུའི་ཕོགས་གནང་ཡོད།
དེ་ནས་རིམ་བཞིན་བོད་མི་དེ་དག་ཁྲོད་མང་པོ་
ཞིག་གཞིས་ཆགས་ཁག་ཏུ་བཏང་བ་དང་། མང་
པོ་ཞིག་གིས་ཁུལ་དེར་ལམ་བཟོ་བྱས་ནས་རྡ་
སའི་ཁུལ་དུ་ལྷག་ནས་རིམ་བཞིན་ད་ལྟའི་གནས་
སྟངས་འདི་ཆགས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། བོད་
མིའི་སེམས་ནང་རྒྱ་གར་ས་འདི་ང་ཚོས་ཟ་
དགོས་པ་འདུག སའི་བདག་དབང་འདི་ང་ཚོས་
ཐོབ་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས་བསམ་པའི་ཀུན་སློང་རྩ་
བ་ནས་མེད། ང་ཚོ་རང་ཡུལ་དུ་ད་ལྟའི་གནས་
སྐབས་སུ་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་མི་ཐུབ། དེར་བརྟེན་
རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་སྐྱབས་བཅོལ་གྱི་གནས་
བབ་ཅིག་གནང་ཡོད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོ་ཕྱིར་རང་
ཡུལ་དུ་ལོག་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་མ་འཆར་བར་བེད་
སྤྱོད་མུ་མཐུད་གཏོང་ཆོག་པའི་བཀའ་འཁྲོལ་
གནང་དགོས་པ་འདུག་ཅེས་མངའ་གཞུང་ཐོག་
ནས་བོད་མི་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ལངས་ཕྱོགས་
ཤིག་འཛིན་རོགས་ཞེས་དེ་སྔ་ཡང་ཞུས་ཡོད་ལ་
ད་ཐེངས་ཞུ་སྐབས་མངའ་སྡེའི་བློན་ཆེན་མཆོག་
ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་རྣམ་པ་ཤུགས་ཆེ་བཏོན་གྱི་
འདུག དེ་བཞིན་སིམ་ལ་སན་ཇོ་ལི་རང་བཙན་

བཀའ་བློན་ཁྲི་ཟུར་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་བ།

གཞིས་ཆགས་ཁག་ཏུ་བོད་མི་སྡོད་ཁྱིམ་ཁག་
གཅིག་དང་དེ་བཞིན་སིམ་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་རླངས་
འཁོར་འབབ་ཚུགས་སུ་བོད་མི་སྡོད་ཁང་ཁག་
གཅིག དེ་བཞིན་ལ་དྭགས་མོ་ཧ་ལི་སོགས་ལ་
ཁྲིམས་ཁང་ནས་བཀོད་ཁྱབ་བཏང་ནས་ས་ཆ་
དེ་དག་སྟོང་པ་བཟོ་དགོས་པ་དང་ཧི་མཱ་ཅལ་
གཞུང་གིས་ས་ཆ་དེ་དག་ཐོག་འཛུགས་སྐྲུན་
གྱི་ལས་གཞི་དཔེར་ན་རླངས་འཁོར་འཇོག་ས་
(Parking) སོགས་བཟོ་རྒྱུའི་ལས་འཆར་
ཡོད་སྐོར་བཀའ་ཕེབས་སྐབས། འབྲེལ་ཡོད་
སིམ་ལ་ས་གནས་འགོ་འཛིན་རིམ་བྱུང་དང་
ས་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་བསྟན་འཛིན་ལགས་
སོགས་ཀྱིས་ཁྲིམས་ཁང་ལ་འབོད་སྐུལ་ཞུས་
ཏེ་བོད་མི་དེ་དག་གཞིས་སྤོ་བྱས་ན་གང་འདྲ་
བྱེད་དགོས་པ་སོགས་གནད་དོན་དེ་དག་མངའ་
སྡེའི་བློན་ཆེན་མཆོག་ལ་དེ་སྔ་ཡིན་ནའང་འདྲ་
ད་ཐེངས་སྐབས་སུའང་སྙན་སེང་ཞུ་སྐབས་
ཁོང་གིས་ཧ་ཅང་སེམས་འཚབ་ཡོད་པའི་རྣམ་
པ་འདོན་བཞིན་འདུག སྐབས་དེར་ཧི་མཱ་ཅལ་
མངའ་གཞུང་དང་ང་ཚོའི་ཐོག་ནས་གནང་རྒྱུ་
གང་ཡོད་མེད་དང་། དེ་བཞིན་རྡ་སའི་སྤྱི་ཡོངས་
ཀྱི་དཀའ་ངལ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཁ་སེང་དུས་

ཚོད་ཡོད་སྟབས་བཀའ་མོལ་ལྷུག་པོ་བྱུང་། དེ་
སྔའི་སྲིད་གཞུང་ཡིན་ནའང་འདྲ་ང་ཚོས་བོད་

མིའི་བདེ་སྡུག་སྐོར་ནམ་ཞུ་སྐབས་ཡར་ལན་
ཧ་ཅང་ཡག་པོ་གནང་བཞིན་ཡོད་ལ་ང་ཚོའི་
ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་མི་མང་
གཉིས་བོད་མི་ཚོར་ཧ་ཅང་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་
ཡིན་པར་བརྟེན་གཞུང་དང་མི་མང་ལ་ང་ཚོས་
མཐུན་སྒྲིལ་ཡག་པོ་དགོས་རྒྱུ་གལ་ཆེ་ཡིན་
པ་སེམས་ལ་འཇོགས་དགོས། དེ་མིན་རྒྱ་
གར་རྒྱལ་ནང་གི་ཆབ་སྲིད་ཐོག་ང་ཚོས་ཐད་
བྱུས་བྱས་ན་འགྲིག་ཐབས་མེད་སྐོར་སོགས་

ཞུ་སྐབས་བློན་ཆེན་མཆོག་ནས་ཀྱང་༸གོང་ས་
མཆོག་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དང་།

༸གོང་ས་མཆོག་ལ་གུས་བརྩི་ཧ་ཅང་ཡོད་པའི་
རྣམ་པ་གསལ་པོ་འདུག ཅེས་གསལ་བཤད་
གནང་ཡོད།
སྤྱིར་བཏང་མཁའ་དབྱིང་འཕུར་ལྡིང་
རྩེད་འགྲན་ནང་འཛམ་གླིང་ས་ཕྱོགས་གང་ས་
ནས་མཉམ་ཞུགས་གནང་གི་ཡོད་པ་དང་། འདི་
ལོར་འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྲུ་འདྲ་མིན་ ༢༥ ཙམ་
ནས་རྩེད་འགྲན་ཁྱོན་ ༡༠༧ མཉམ་ཞུགས་གནང་
འདུག།།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༥ ཉིན་
གངས་སྐྱིད་དཔེ་སྟོན་སློབ་གྲྭར་མེས་དབོན་
གཙུག་ལག་དཔེ་སྟོན་སློབ་གྲྭ་སྟེང་ཤོད་གཉིས་
དང་དགེ་རྒན་ཕ་མའི་ཚོགས་ཆུང་ཐུན་མོང་
གིས་གོ་སྒྲིག་ཐོག་བཀའ་བློན་ཁྲི་ཟུར་མཁས་
དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དགུང་
གྲངས་ ༧༤ ལ་ཕེབས་པའི་འཁྲུངས་སྐར་དང་

སྟབས་བསྟུན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ཤེས་ཡོན་
སྲིད་བྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་གསུང་བཤད་
གནང་ཡོད།
དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་
ཚོད་ ༡༠ ཐོག་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་བཀའ་བློན་
ཁྲི་ཟུར་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་
མཆོག་དང། སམ་བྷོ་ཊ་བོད་སློབ་ཚོགས་པའི་
སྤྱི་ཁྱབ་འགན་ཛིན་ཀརྨ་ཆུང་བདག་ལགས།
མེས་དབོན་གཙུག་ལག་དཔེ་སྟོན་གྲྭའི་སློབ་སྤྱི་
བསྟན་འཛིན་རྡོ་རྗེ་ལགས་ཀྱིས་གཙོས་དགེ་
ལས་སློབ་ཕྲུག་རྣམ་པ། ཕྲུ་གུའི་ཕ་མ་བཅས་
ཚང་འཛོམས་ཐོག དཔེ་སྟོན་སློབ་གྲྭའི་སློབ་
སྤྱིས་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་སྐུ་ཚེའི་ལོ་རྒྱུས་
དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་གྲུབ་

མཚམས། རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་སྣང་གསལ་
ཞལ་ཕྱེ་གནང་རྗེས་འབྲེལ་ཡོད་དགེ་ལས་རྣམ་
པའི་སྐུ་ཚབ་དང་སློབ་ཕྲུག་གི་སྐུ་ཚབ། ཕ་མའི་སྐུ་
ཚབ་བཅས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་རྟེན་འབྲེལ་མཇལ་
དར་སྒྲོན་འབུལ་ཞུས། དེ་ནས་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་
ནས་བརྩམས་པའི་བོད་དབྱིན་གཉིས་ཀྱི་སྙན་
རྩོམ་གྱེར་འདོན་དང་སྲོལ་རྒྱུན་གཞས་སྣ་འཁྲབ་

སྟོན་བྱས། དེ་བཞིན་གཞས་པ་བློ་བརྟན་རྣམ་
གླིང་ལགས་ཀྱིས་འབྲས་དཀར་འཁྲབ་སྟོན་གནང་
གྲུབ་བསྟུན། རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ཤེས་ཡོན་
སྲིད་བྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད་གནང་
དོན།
ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་སྐོར་ཚང་
མས་མཁྱེན་གྱི་རེད། དེར་བརྟེན་ངས་བསྐྱར་ལྡབ་
ཡང་ལྡབ་བྱས་ནས་མང་པོ་ཞིག་བཤད་ན་དགོས་
པ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད་བསམས་ཀྱི་འདུགསྲིད་བྱུས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་
ཐམས་པ་ལག་ལེན་ཁེལ་མ་ཁེལ་དེ་ཕྱི་ནང་གི་
ཆ་རྐྱེན་མང་པོ་ཞིག་ལ་རག་ལུས་ཡོད། བོད་མི་
མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་
ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་དེར་བཀའ་ཤག་གི་ཆེད་

བརྗོད་ཅིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ཤེས་ཡོན་སྲིད་
བྱུས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གཏན་ལ་ཕབ་དགོས་རྒྱུ་
དང་ཡིག་ཐོག་བཀོད་དགོས་རྒྱུ་དེ་འབྱུང་རབས་
ལ་འགན་འཁུར་བའི་དོན་ཙམ་མ་གཏོགས་དེའི་
ནང་ཡོད་པའི་ནང་དོན་ཡོངས་རྫོགས་ཇི་མ་ཇི་
བཞིན་ལག་བསྟར་ཐུབ་མ་ཐུབ་ཟེར་རྒྱུ་དེ་ཕྱི་
ནང་གི་མཐུན་རྐྱེན་མང་པོ་ཞིག་ལ་རག་ལུས་

ཡོད་པར་བརྟེན། ང་ཚོས་ཐག་བཅད་ནས་བརྗོད་
ཐུབ་རྒྱུ་མེད། ཅེས་དེའི་ནང་བཀོད་ཡོད། འབྱུང་
རབས་ལ་འགན་འཁུར་ཟེར་བ་དེ་ཡང་ད་ལྟ་ང་
ཚོ་ཛ་དྲག་གི་གནས་བབ་འདི་ལྟ་བུའི་སྐབས་
སུ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཐུན་མིན་ངོས་འཛིན་
འདི་རྩ་རླགས་འགྲོ་རྒྱུའི་གནས་བབ་ཞིག་ལ་
བསླེབས་ཡོད། གནས་བབ་འདི་འདྲའི་སྐབས་
ལ་བོད་ཅེས་པ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་རླབས་ཆེན་གྱི་
ངོས་འཛིན་དང་ལག་རྗེས་ཡོད་པའི་མི་རིགས་
གཅིག་གི་གཞི་རྩའི་ངོས་འཛོན་འདི་བརླག་
འགྲོ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཞིག་ཡོང་བའི་སྐབས་ལ་དེ་
མ་བརླག་པའི་ཐབས་ཤེས་ཡོད་དགུ་སྩལ་དྲུག་
མ་ལེན་མ་འགྱོད་མེད་པ་གཅིག་ཐབས་ཤས་
མ་བྱས་པ་ཡིན་ན། ད་ལྟའི་གནས་བབ་ལ་ཡོད་

པའི་མི་རབས་འདི་ཚོས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་བྱུང་
རབས་ལ་འགན་མ་ཁུར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་
ཀྱི་ཡོད། ཐབས་ཤེས་ཡུལ་དགུ་རྩལ་སྤྲུག་
བྱས་པའི་རྗེས་ལ་ཐབས་ཤེས་ཐོན་དང་མ་ཐོན་
ཟེར་རྒྱུ་དེ་ཕྱོགས་མང་པོ་གཞན་ཞིག་ལ་རག་
ལུས་པ་རེད་མ་གཏོགས། ད་ལྟའི་མི་རབས་
ཀྱིས་ང་ཚོའི་ཐབས་ཤེས་ཐོན་ཐུབ་ཀྱི་ཡིན་
ཞེས་བདམས་ཐུབ་རྒྱུ་མེད་ལ། འབྱུང་འགྱུར་
མི་རབས་ཀྱིས་ཐབས་ཤེས་དེ་ཐོན་དགོས་ཀྱི་
རེད་ཅེས་ལབ་ཐུབ་རྒྱུ་མེད། དེར་བརྟེན་ད་
ལྟའི་གནས་སྐབས་ལ་རྒྱལ་སྤྱི་དང་རྒྱལ་ནང།
བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་གནས་བབ། ཚང་མ་
ཕྱོགས་བསྡོམས་བརྒྱབ་ནས་བལྟས་སྐབས་
བོད་མི་རིགས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་དགོས་མཁོ་
དང་འཚམ་པའི་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་དེ་གྲོས་
ཚོགས་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྲིད་བྱུས་ཤིག་
ཡིན་པའི་ཁུལ་རེད། འོན་ཀྱང་དུས་ཚོད་འགྱུར་
བ་འགྲོ་གི་ཡོད།
རྒྱལ་སྤྱི་དང་རྒྱལ་ནང། བཙན་
བྱོལ་གསུམ་པོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྟངས་
ལ་འགྱུར་བ་འགྲོ་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ད་ལྟ་
གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྲིད་བྱུས་དེ་ག་དུས་ཡིན་
ནའང་འགྱུར་བ་མེད་པར་གཅིག་གྱུར་ཐོག་
གནས་ཀྱི་རེད་ཅེས་བརྗོད་དཀའ་བ་རེད། སྲིད་
བྱུས་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་ནང་དགོས་མཁོ་བྱུང་བའི་
སྐབས་འགྱུར་བ་གཏོང་དགོས་བྱུང་བ་དང་
བསྐྱར་ཞིབ་བྱེད་དགོས་བྱུང་ན་དེ་བྱེད་སྟངས་
ཀྱི་ལམ་ཀ་བཏོན་ནས་བཞག་ཡོད། ཅེས་
སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་བ་དང་འབྲེལ།
རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་
ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་སྐོར་གསུང་དོན། ཤེས་ཡོན་
སྲིད་བྱུས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་སྤྱིར་བཏང་ཞིབ་
ཚགས་ཐོག་མང་པོ་བཤད་ཡོད་པ་རེད་དེ་དོན་
དག་རྡོག་རྡོག་ཞུས་ན་རྗེས་མ་བོད་ལ་ལོག་
རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་ན། བོད་མི་ཚོ་དང་མཉམ་

དུ་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཐུབ་རྒྱུ་ཞིག་དང་བོད་
མི་ཚོ་དང་མཉམ་སྡོད་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས། དེ་
བཞིན་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་གྱི་ལས་དོན་ཞིག་བྱས་
ནའང་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་བཟོ་འདྲ་
བྱེད་མི་དགོས་པར་སོ་སོ་བོད་མི་རང་ཡིན་པའི་
འདུ་ཤེས་དང་ངོ་བོ་གཉིས་ཀ་མཚོན་ཐུབ་པ་བྱུང་
ན་དེར་ལྟ་བཟོ་འདྲ་ཞིག་ཡོད། དེ་མིན་སྐྱེས་ས་
འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་ཆ་ནས་བོད་མི་ཡིན་ནའང་ཤེས་
ཡོན་སློབ་གསོ་དང་གཤིས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་ནས་བོད་
མི་མིན་པ་ཞིག་ཆགས་ན། བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་གྱི་
ཐོག་ལས་ཀ་བྱས་ན་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་བོད་དོན་རྒྱབ་
སྐྱོར་ཚོགས་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས།
བོད་རིགས་རང་གིས་རང་གི་དོན་དག་བྱས་པ་ལྟ་
བུ་ཆགས་རྒྱུ་ཁག་པོ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཤེས་ཡོན་
སྲིད་བྱུས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དེ་བོད་ཕྲུག་དེ་དག་
མ་འོངས་པར་བོད་པ་ཆགས་རྒྱུའི་དམིགས་ཡུལ་
བཟུང་སྟེ་དེའི་དོན་དུ་ཐབས་ལམ་གང་དང་གང་
ཡོད་པ་དེ་དག་གསལ་སྟོན་བྱས་ཡོད་བསམས་
ཀྱི་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་
ཡོད།།